

Naujienu Antroji Dalis

NR. 342

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XII METAI

Šių metų Vasario 16-tosios minėjimų apžvalga

Rašo M. Brakas

Jau nuo pačių pirmųjų nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo metų lietuviai iškilmingai švenčia vasario 16-tosios šventę. Kol Lietuva buvo laisva, *visa* lietuvių tauta — lietuviai Lietuvoje ir svetur — dalyvaudavo tose iškilmėse. Kai Lietuva pateko po svetimųjų jungu, vienas to jungo skaudžių reiškinių buvo nebegalėjimas Vasario 16-tosios švenčių rengti pačioje Lietuvoje. Tačiau už jos ribų gyvenantieji lietuviai tos šventės tradicijos nenutraukė. Jų rengiami minėjimai tapo net ypatingai reikšminga nenutrūkstamo lietuviško patriotizmo išraiška.

Šitie minėjimai tapo ir savotiškos kovos priemonėmis. Tos kovos priešas pirmoje eilėje yra Lietuvos pavergėjas. Kitas — laisvojo pasaulio aplinkuma ir įtaka, veikianti atskiros lietuvių tautinį atsparumą. Pagrindinė kovos priemonė — laisvas žodis ir iškilmingas jo reiškinys.

Kur tik laisvajame pasaulyje yra susirpusių lietuvių, Vasario 16-tosios proga jie stoja į kovą su anais priešais. Kur lietuvių daugiau, ten rengiamos didelės iškilmės ir skambančios demonstracijos, primenančios kitiems Lietuvą ištikusią politinę nelaimę ir raginančios ją pašalinti. Kur lietuvių mažiau, ten jie pasitenkina šventišku nusiteikimu ir tyliu susikaupimu, nukreiptu į Augščiausiąjį, kad jis neleistų lietuvių tautai žūti ir padėtų jai atgauti laisvę. Visur — vienu ar kitaip, kitur kitaip — laisvojo pasaulio lietuviai, nežmoniškų priemonių atskirti nuo paties lietuvių tautos kamieno, veikia ir taria iškilmingai ir demonstratyviai visos lietuvių tautos vardu.

Laisvojo pasaulio teikiama žodžio laisvė visai lietuviškajai išeivijai ir tremčiai uždeda nepaprastą pareigą — visomis priemonėmis laisvajam pasauliui pareikšti tai, ką Lietuvos pavergėjas draudžia tautos kamienui. Visos lietuviškos išeivijos ir tremties šventa atsakomybė, kad laisvasis žodis, tinkamai pareikštas, būtų girdimas ne tik svetimosios visuomenės, bet ir paties Lietuvos pavergėjo; kad ir jis žinotų, jog lietuvių tauta nesileidžia pavergiamai ir nustumiamai užmirštin.

Vasario 16-toji suteikia visiems laisvojo pasaulio lietuviams progą vykdyti šią pareigą ir bendromis jėgomis įsijungti į visos lietuvių tautos kovą už laisvės atstatymą ir lietuvių tautos išlikimą. Nepaprasta Lietuvos ir lietuvių tautos tragedija, savotiškos laisvojo pasaulio teikiamos pasireiškimo ir veikimo sąlygos ir nenumaldomas lietuviškasis patriotizmas iš Vasario 16-tosios minėjimų išeivijoje ir tremtyje padarė ypatingą reiškinį, kurio bendras vaizdas yra vertas gilesnių studijų ir stebėjimų. Juk negali būti abejojimų, kad lietuvių išeivijos ir tremties istorijoje Vasario 16-tosios minėjimai pasiliks neužmirštas *kovojančios* lietuvių tautos reiškinys.

Kiekvienas susipratęs lietuvis, kuriame laisvojo pasaulio kampe jis begyventų, yra tų minėjimų dalyvis. Savame tautiečių ratelyje ir savo aplinkumoj jis žino, kokios tų minėjimų formos, koks jų tikslas: politinis ar tautinis, ir ar jos „pavyko“.

Bet koks yra bendras tų minėjimų vaiz-

das? Ar yra galima bendrą tų minėjimų charakteristiką? Kuo skiriasi vieni minėjimai nuo kitų ir kokie yra jų bendri būdingi bruožai?

Šio rašinio uždavinys yra pabandyti atsakyti į šiuos klausimus, remiantis lietuvių išeivijos ir tremties surengtais šių metų Vasario 16-tosios minėjimais.

* * *

Skaitytoją autorius iš anksto atsiprašo: jis pilno ir tobulo vaizdo duoti negali. To neleidžia medžiagos stoka.

Medžiaga, nors ir, rodos, kruopščiai surinkta, yra atsitiktinė ir nesisteminė. Ji susideda daugiausia iš laikraščių korespondencijų, kurių forma ir turinys parinkti korespondento, o ne rašinio autoriaus. Ji marga ir — žiūrint iš pasirinkto taško — netobula. Korespondencijos dažniausiai gana vienodos, trumpos ir retai kada duoda atskiros minėjimo pilnesnį vaizdą, o kai jos ilgesnės ir išsamesnės, jos nepasako to, kas autoriui įdomu. Kitos — poleminės ir šališkos ir todėl įvykius aprašo kreivai. Blogiausia — nė tokios netobulos korespondencijos negauta iš visų vietovių, kur Vasario 16-tosios minėjimai buvo rengiami.

Yra ir kitas trūkumas — turimoji medžiaga neatspindi tos nuotaikos, kuri veikė atskiros minėjimo dalyvius. To nė negali būti, jei ir būtų pilnesnė bei tobulesnė medžiaga. Kas Vasario 16-tosios minėjimuose yra dalyvavęs, tas žino, kad jie dalyviams kartais suteikia pakilios nuotaikos, o kartais ne. Kartais minėjimai surengiami tik iš pareigos ir yra blankūs, o kartais dalyviai iš jų tikrai išsineša moralinės pasipirties ir idėjinio pakilimo. Minėjimų apžvalga būtų tikrai vertinga tik tada, jei ji bent kiek galėtų užčiuoti tą idėjinį ir moralinį pulsą, kuris rodo reikšmingiausioje tautinėje šventėje dalyvaujančių lietuvių patriotinės širdies stipresnį ar silpnesnį plakimą. Juk gi ne kas kita kaip toji širdis parodo, ar ir kur lietuviai yra gyvi, kiek jie tautiškai sveiki ir politiškai stiprūs. Todėl autorius negali imtis uždavino Vasario 16-tosios dienos minėjimus šiuo atžvilgiu vertinti ir klasifikuoti vienus į „pasisekusius“, kitus į „nepasisekusius“. Kur tik Vasario 16-toji buvo vienaip ar kitaip minima, iškilmė, autoriaus įsitikinimu, turėjo pasisekimo.

Tobulesnė negu ši apžvalga Vasario 16-tosios minėjimų studija būtų įmanoma, jei medžiaga, iš anksto susisteminta ir gerai paruoštus klausimus aiškiai pastatanti, būtų renkama ne palaidai, bet planingai, jei ji būtų teikiama ne vien tiksliai laikraštinių korespondencijų forma, bet ir informatorių pranešimais, kurie atskiros vietovės minėjimą kruopščiai studijuotų ir žinias bei nuotaikas perduotų medžiagą renkančiam planingai, išsamiai ir detalai.

Autoriaus nuomone, tokiu medžiagos rinkimu ir jos išnagrinėjimu turėtų užsiimti kuris istorikas ar sociologas. Tai būtų svarbus uždavinys, kurio atlikimu jis nusipelnėtų visų lietuvių — ypatingai vėlesnių generacijų — padėką. Juk jokia kita proga kaip Vasario 16-tosios šventėje nesireiškia lietuviškoji išeivija ir tremtis atvirai, viešai ir gyvai, kaip vieningas ir kovingas faktorius. Ir, rodos, jokio geresnio rodiklio lietuviškam kovingumui ir patriotizmui, reiškiamam visų lietuvių vienu metu, tuo pačiu tikslu, tomis pačiomis priemonėmis ir tuo pačiu idėjinio pagrindu, nėra kaip Vasario 16-tosios minėjimai.

Jei ši apžvalga sukeltų tokio istoriko ar sociologo susidomėjimą šiuo klausimu ir jį paskatintų imtis čia nurodyto medžiagos rinkimo ir nagrinėjimo darbo, ji būtų pasiekusi pagrindinį savo tikslą.

Neturėdamas pakankamų ir tobulų žinių apie šių metų Vasario 16-tosios minėjimus iš atskirų vietovių ir negalėdamas įžvelgti į lietuviškos širdies gelmes, kurios Vasario 16-tosios minėjimų proga prasiskleidžia, autorius turi tenkintis siauru uždaviniu, t. y. panagrinėjimu, kur jie iš viso buvo minimi, kuo jie būdingi ir kokie jų rengimo techniški bruožai.

* * *

Vasario 16-tosios minėjimai buvo rengiami šiose vietose:

JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE (eisime iš vakarų į rytus):

Kalifornijoje — Los Angeles ir San Diego;

Arizonoje — Phoenix;

Nebraskoje — Omaha;

Iowa — Sioux City;

Missouri — St. Louis;

Illinois — Brighton Park, Chicago, Cicero, East St. Louis, Melrose Park, Rockford, Roseland, Springfield, Waukegan;

Wisconsin — Kenosha, Milwaukee, Racine;

Indiana — East Chicago, Indiana Harbor, Michigan City;

Michigan — Detroit, Grand Rapids;

Ohio — Akron, Cambridge, Cleveland, Columbus, Dayton;

Pennsylvania — Easton, Frackville, Girardville, McAdoo, Newton, Pittsburgh, Philadelphia, Scranton, Tamaqua, Wilkes-Barre;

New York — Amsterdam, Brooklyn, Binghamton, Buffalo, Great Neck, Masspeth, New York, Rochester, Utica, White Plains;

New Hampshire — Nashua;

Massachusetts — Athol, Boston, Brockton, Cambridge, Haverhill, Lawrence, Norwood, Worcester;

Connecticut — Ansonia, Bridgeport, New Haven, Hartford, Manchester, Putnam, Waterbury;

Rhode Island — Providence;

New Jersey — Elizabeth, Kearny, Linden, Newark, Paterson;

Maryland — Baltimore;

Washington, D. C.

Florida — Miami, St. Petersburg, Tampa, KANADOJE:

British Columbia — Vancouver;

Alberta — Calgary, Edmonton;

Manitoba — Winnipeg;

Ontario — Aylmer, Fort William, Hamilton, London, Niagara Falls, Oakville, Ottawa, Pembroke, Sudbury, Sault Ste. Marie, Tillsonburg, Toronto, Windsor;

Quebec — Montreal.

PIETŲ AMERIKOJE:

Brazilija — Rio de Janeiro, Sao Paulo, Parque des Nacoes;

Argentina — Buenos Aires, Rosario, Berisso, Kordoba;

Kolumbija — Bogota, Medellin, Tunja;

Uruguay — Montevideo;

EUROPOJE:

Anglija — Birmingham, Bradford, Corby, Coventry, Derby, Glasgow, London, Manchester, Mansfield, Nottingham, Preston, Stoke-on-Trent;

Vokietija — Augsburg, Augustdorf, Bamberg, Bielefeld, Bonn, Diepholz, Essen,

(Tasa 2-me psl.)

Šių metų Vasario 16-tosios minėjimų apžvalga

(Atkelta iš 1-mo puslapio)

Hamburg, Hanau, Heidelberg, Ingolstadt, München, Memmingen, Rendsburg, Schweinfurt, Schwetzingen, Stuttgart, Vasario 16 Gimnazija, Wehnen, Weinheim;

Italija — Roma, Castelnovo don Bosco (Saleziečių Gimnazija);

Prancūzija — Paryžius, PLB Nord ir Moselle Departamentų skyriai; Lyon;

Šveicarija — Bern, Zürich;

Švedija — Stockholm;

Ispanija — Madrid;

AUSTRALIJOJE:

Adelaide, Albury, Canberra, Geelong, Hobart, Launceston (Tasmanija), Melbourne, Sale, Sydney.

Tai daugiau kaip 100 vietovių Amerikos kontinente ir apie 40 Europoj. Bet tie skaičiai nepilni. Vasario 16-tosios minėjimų yra buvę ir kitur. Autoriui tik nepavyko gauti informacijų apie juos.

Jokių žinių pav. negauta iš kitų, išskyrus paminėtąsias, Australijos vietų, iš Austrijos, Danijos, Olandijos, Belgijos, Venecuelos, Naujosios Zelandijos, kur juk lietuvių yra ir dargi veiklių ir kur, reikia manyti, Vasario 16-ji nepraejo vienokių ar kitokių būdų nepaminėta. Čia pat, Amerikoje, be abejo, yra vietovių, kur Vasario 16-toji buvo švenčiama, niekur apie tai neskelbus arba skelbus spaudoje, kuri autoriui nebuvo prieinama. Apie Vasario 16-tosios minėjimą Portlande, Oregone, pav. autorius tik atsitiktinai sužinojo, paskaitęs ten priimtą rezoliuciją Amerikos Kongreso rekorduose. Daug minėjimų bus praėję tydomis ir lietuviškos visuomenės už minėjimo vietovės ribų nepastebėti.

Tie skaičiai iš kitos pusės yra neįilni ir dėl to, kad yra vietovių, kur minėjimai buvo rengiami kelioms lietuvių kolonijoms susidėjus. Pav., Niagara Falls minėjimas buvo rengiamas ne vien vietiniu, bet ir St. Catharines ir Welland, Kanadoje gyvenančių lietuvių bendrai. Gary ir Michigan City lietuviai rengė minėjimą kartu su Indiana Harbor lietuviais; minėjimas Aylmer, Kanadoje, buvo taip pat Simcoe, Pellis, Tillsonburg, Momet Bridge ir Woodstock lietuvių reikalas.

Didesnėse kolonijose, pav. Chicago, New York, Toronte, Bostone, būta daugiau negu vieno minėjimo. Todėl vietovių skaičius nėra lygus surengtų minėjimų skaičiui.

Tačiau, apžvelgę ir tokį nepilną vietovių skaičių, matome, kaip Vasario 16-tosios minėjimai per platųjį laisvąjį pasaulį išsibarsčiusius lietuvius jungia vienon idėjinėn šeimon. Geografiniai atstumai nenutraukia tų ryšių, kurie laisvojo pasaulio lietuvius sieja tautiškai. Mes matome, kaip vienu ir tuo pačiu laiku visa lietuviškoji išeivija ir tremtis reiškiasi kaip vienas tautinis junginys. Vien iš tokios geografinės apžvalgos suprantame, kokia didelė yra Vasario 16-tosios dienos jungiančioji reikšmė, kaip ji jungia ne tik išeivijos ir tremties lietuvius tarp savęs, bet ir juos su lietuvių tautos kamienų pavergtoje tėvynėje, kurios dabartinė nelaimė ir kurios išlaisvinimas yra visų Vasario 16-tosios minėjimų pagrindinis idėjinis turinys.

* * *

Šitoks minėjimų vietovių sugretinimas, žinoma, nesako, kad vienas minėjimas buvo lygus kitam. Minėjimai Chicago, Munchene ir Medelline buvo kitoki negu minėjimai Hobarte (Tasmanijoje), Edmontone (Kanadoje) ar Tamaqua miestelyje (Pennsylvanijoje). Nors jie visi kaip tautiškos minties palaikymo priemonės ir demonstracijos yra lygios „vertės“ ir nors tuo atžvilciu negalima gauti ir vieša minėjimą vertinti labiau, negu kuklų, bet nuotaikingą šeimyninį susibūrimą, tačiau vietinės sąlygos diktuoja skirtingas organizacijos priemones ir tuomet skiria vieną minėjimą

ADOMAS P. JASAS

BALTIJOS NAŠLAITĖ

*O kad žinotum, būties Motute,
kaip vėjužėliai veideinį pūtė!
Marių klajūnai kalbino plakės —
sakė, kaip marios ir mano akys,
o iš veidužio kaip karalaitė...
Mat, niekas vargo žiedų neskaitė:
tinklai surizgę, laivai sudužę —
ne man šių marių gausi žuklužė;
ir gintarėlių gelsvi karoliai
ne mano džiaugsmui, tėvynės broliai!*

nuo kito savo pobūdžiu. Didelė lietuvių kolonija, apdovanota gausiomis meninėmis pajėgomis, esanti turtingesnė ir gyvenanti lietuviškos minties puoselėjimui bei Lietuvos laisvės bylai palankioj aplinkumoj, iš Vasario 16-tosios minėjimo, suprantama, gali padaryti „didelį dalyką“, didelesnį negu sauželė lietuvių, nublokšta į lietuviškam reikalui svetimą, o gal net nedraugingą aplinkumą. Nors šita taisyklė, kaip matysime, nėra be išimčių, bet skirtumų tarp įvairių minėjimų esama. Klausimas yra, kaip juos suprasti?

Šiais skaičiais ir statistiką pamilusiais laikais minėjimus būtų galima suskirstyti pagal tai, kie žmonių — lietuvių ir sveitmaučių — juos lankė ir, — šitaip klausimą statyti Lietuvos laisvinimo akcijos finansuotojai, — kiek pinigų jie ta proga sudėjo. Didesnis ar mažesnis dalyvių skaičius bei didesnė ar mažesnė suaukotų pinigų suma iš tikrųjų būtų idomus minėjimų pasisiekimo ir tuo pačiu suskirstymo matas. Jeigu tokius skaičius būtų galima surinkti per eilę metų, turėtumėm gana tvirtą pagrindą atsakymui į klausimą, ar ir kokių greičiu tautiškai susipratusių ir Lietuvos nelaimėi jautrių laisvojo pasaulio lietuvių skaičius ir dosnumas metai iš metų didėja ar mažėja. Tai būtų aritmetiškas lietuvių išeivijos ir tremties tautiškojo potencialo rodiklis.

Deja, turimoji medžiaga nesuteikia pagrindo atsakyti į tokį klausimą.

Minėjimų skirtumų ir bendrumų turime ieškoti kitur.

* * *

Panagrinėję turimą medžiagą organizacinės technikos atžvilgiu, pastebime, jog minėjimų rengėjų daug ir jau iš anksto rodomas didelis rūpestis, kad minėjimas būtų visų vietovės lietuvių pastangų vaisius ir kad jame atsispindėtų ir lietuvių vienybė. Kaikur tokia organizacinė vienybė užtikrina jau seniai nusistovėjusi rengimų tradicija. Bet kitur toks vieningumo minėjimo suorganizavimas yra tik didelių atitinkamų pastangų vaisius. Kur nėra, kaip Jungtinėse Amerikos Valstybėse, tokių bendrinių organizacijų kaip ALTo, PLB, BALFo ar kokio skirtingas organizacijas jungiančio komiteto, tarybos ar centro, ten stengiamasi sudaryti bent bendrinį organą ad hoc. Šitokios pastangos yra kartu ir lietuviško vieningumo ar jo reikalingumo jausmo reiškinys. Šiais lietuviškosios vienybės šūkio laikais tokių minėjimų sudėjimas į vieną rūšį atrodo būtinas.

Iš vienybės taško žiūrėdami į Vasario 16-tosios minėjimus, pamatysime ir antrąją medalio pusę: kur ir kokie lietuviai sąmoningai atsiriboja nuo tokios vienybės ir, rengdami Vasario 16-tosios minėjimus, nuėina savais keliais. Ar toks „separatizmas“ yra kenksmingas reiškinys ar ne, pareina nuo „atsiskyrimų“ intencijų. Kaikur atskiro minėjimo rengėjai nenori nei konkuruoti, nei kovoti su kitų minėjimu; jie tik nori mažesniame ratelyje (mokykloj, draugijoj, partijoj ar kitokiame junginyje) savaip ir gal dar kartą atšvesti Vasario 16-tąją: jie tuomet parodo ypatingai stiprų ir jautrų patriotiškumą ir, aišku, lietuviškam reikalui tik padeda. Bet yra tokių rengėjų, kurie atskiru minėjimu kaip tik „eina į

kovą“ su kitu minėjimu, savo minėjimą tyčia rengdami tuo pačiu laiku kaip „konkurentai“ ir nesigailėdami priemonių kęsti kito minėjimo pasisiekimui. Tokiems rengėjams lietuviškoji vienybė nerūpi; ji jiems tik kliudo.

Paimdami organizacinę vienybę kaip suskirstymo matą, mes galime vienus minėjimus pavadinti *jungtiniais*, o kitus *separatiniais* minėjimais.

ALTas, kaip tradicinis organizacijų junginys Jungtinėse Valstybėse reiškiasi ir jungtiniuose Vasario 16-tosios minėjimuose stipriausiai. Didžiausias jungtinių minėjimų skaičius čia vyko ALTo skyrių vardu ir pastangomis. Kaikur ALTo skyriams talkininkavo kitos jungtinės organizacijos, pav., BALFas Bridgeporte, Conn., ir Haverhill, Mass.; vietinis lietuvių klubas Lawrence, Mass.; SLA skyrius, vyčiai, BALFas ir kitos organizacijos Linden, N.J. Ar vienas, ar kitų organizacijų talkinamas, ALTas Jungtinėse Valstybėse yra vyriausias jungtinių minėjimų organizatorius. (Juk ir minėjimuose sudėtos lietuvių aukos yra svarbiausias jo pajamų šaltinis.)

Tačiau jis neturi minėjimų monopolio. PLB skyriai yra nemenki jo konkurentai. Autoriaus apskaičiavimu, PLB skyrių surengtų minėjimų Jungtinėse Valstybėse buvo mažiausiai 12. O Kanadoje, Australijoje, Anglijoje, Vokietijoje ir kituose Europos kraštuose PLB skyriai beveik vieni surengė Vasario 16-tosios minėjimus. Tik išimties atvejais ten minėjimai buvo surengti kitų, pav., Heidelberge lietuviškų darbo kuopų, Glasgowe Lietuvių Blaivybės Draugijos, ir eilė kitų, kuriuos mažesnių lietuvių kolonijų lietuviai surengė „šeimyniniai“.

Kaikur nei ALTas, nei PLB nebuvo jungtinių minėjimų organizatoriai, o vietinių organizacijų junginys arba kitokia pastovi vietos lietuvių jungianti organizacija: Baltimorėje, Md., ir Newarke, N.J., minėjimus surengė Lietuviškų Organizacijų Tarybos, Detroite Lietuviškų Organizacijų Centras, Elizabethe, N.J., Lietuvai Gelbėti Komitetas, Washingtone, D.C. Lietuvų Draugija, Chicagoje viena iš daugelio separatinių minėjimų surengė kelios organizacijos tam reikalui susibūrusios, t.y. Ramovė, Birutės Draugija, šauliai ir Savanoriai Kūrėjai, Springfielde, Ill. vienas BALFas surengė minėjimą.

Pietų Amerikoje tik Medelline, Kolumbijoje, PLB buvo minėjimo rengėjas. Šiaip ir ten kitos vietinės organizacijos ėmėsi iniciatyvos, kad minėjimas būtų jungtinis ir jį surengė bendromis jėgomis: Berisso, Argentinoje, — Mindaugo Draugija; Montevideo, Uruguajuje, — Kultūros Draugija; speciali lietuviškų organizacijų komisija Sao Paulo, Brazilijoje, ir Buenos Aires, Argentinoje.

Kad įvairiose vietovėse jungtinių minėjimų rengėjai buvo tokie įvairūs, priklausom, žinoma, nuo vietos sąlygų. Bendrai, apžvalga rodo, kad tuose kraštuose, kuriuose yra įsikūrę lietuviai „dypukai“, minėjimų rengimo našta nešė daugiausiai PLB skyriai, o tuose kraštuose, kur yra senos lietuviškos emigracijos, rengėjų vaidas dariesi „margas“. Senoji emigracija, mat, turi iš seno įvairiausias savo organizacijas, kurios Vasario 16-tosios minėjimų tradiciją tęsia toliau — kiekviena savaip, arba ji turi dėti ypatingas pastangas, kad įvairios jos organizacijos, kurios šiaip bendros kalbos neieško, vis dėlto per Vasario 16-tosios minėjimą pademonstruotų lietuvių vienybę.

Tačiau, kaip minėjimų rengėjai besivadinę, didelesnėj vietovių daugumoj Amerikoje, Europoje ir Australijoje, lietuviai savo Vasario 16-tosios minėjimais parodė ne tik savo nenuilstamą patriotizmą, bet ir stiprų vieningumo supratimą. Vienybės jėga ir reikšmė beveik visur buvo tinkamai suprasta ir įvertinta. Beveik visur...

ŽVILGSNIS Į LIBERALIZMĄ

(Tęsinys)

Liberalizmas reikalauja laikytis santykiuos su žmonėmis bent pirmosios pakopos dorovės laiptų, kurie veda į meilę priešui, būtent: nedaryk kitam to, ko nenori, kad tau būtų padaryta. Kas laiko romėnų ar sovietinių komunistų persekiojimus krikščionių didele blogybe, tas turėtų pats susilaikyti persekiojėse kitatikius. Ryšium su nuvertinimu (diskriminacija) kitatikių didesnei Dievo garbei ar būsimųjų kartų gerovei kyla problema (paimiai sudėtingas rezginyas klausimų, kurie turi prieštaraujančių, vienok netikrų atsakų) meilės, laisvės ir prievartos.

Liberalizmas moko, kad kiekvienam žmogui būtų valstybės įstatymais ir kitų institucijų nuostatais užtikrintas tam tikras laisvės "laukas", lygus kito gyventojų "laukui"; kad tame tariamame laisvės sklype jo savininkas yra laisvas dirbt ar šiaip ką nors veikti, žaisti ar auginti "augalus" kokius jis panori. Liberalizmas reikalauja, kad kiekvienam žmogui būtų skirta tam tikra autonomija bei savivalda, kurių neturėtų pažeisti nei valstybė, nei Bažnyčia, nei paskiri asmens. Niekas neturi teisės versti savininką laisvės "lauko" sėti tam tikras "sėklas", dirbti "žemę" tam tikru būdu, nuimti "derlių" iš šalies nurodytu laiku ir panašiai. (Čia tuoj prisimena Sovietų Sąjungą.)

Liberalistų įsitikinimu, paveldimas kiekvienam savarankiai šeimininkauti jo turimam religijos, mokslo, meno ar aplamai dvasios "lauke" ir pripildymas jo savu turiniu, duoda daug našesnę derlių už tą, kuris gaunamas iš prievartos būdu iš šalies įbrukto turinio. Liberalizmas kovoja už teisę kiekvienam turėti laisvę be turinio, už formalinę, atseit, "tuščią" laisvę. Kada valstybės valdžia, ar Bažnyčios valdžia prievartos priemonėmis primeta piliečiui turinį, tada nyksta jo laisvė. Jis nuasmeninamas, nužmoginamas.

Nesupratimu liberalizmo bei laisvės ar pavojainga laisvama nybe tenka laikyti kai kurių mūsų mintytojų reikalavimą dėti į liberalizmą tam tikrą turinį. Kada romėnai dėjo krikščionių tikėjimui papildomą turinį, kada viduramžių Bažnyčia dėjo kitatikiams savo turinį, kada fašistai dėjo rasizmo nacizmą, ar daug laisvės tada turėjo prievartaujamieji? Nėra reikalo aiškinti kokį didelį "plotą" laisvės turi krikščionys Sovietų Sąjungoje, kada valdžia į tą jų "laisvės lauką" smurtu krauna ateistiniai komunistinį turinį. Nesiras Sovietų Sąjungoje nė vieno krikščionio, kuris nesiektų atskirti komunistinio ateizmo religijos nuo Sovietinės valstybės. Kiekvienas pažinęs gyvenimą žmonių Sovietų

Sąjungoje laikys išganingu dalyku atskyrimą komunistinės "bažnyčios" nuo valstybės, pašalinimą prievartos laikytis komunistinių tiesų sąžinės, mokslo, meno, auklėjimo, politikos srityse. Tačiau, popiežius Pijus IX 1864 m. labai stipriai pasmerkė liberalizmą kaip dideliai klaidingą mokslą. Atskyrimas gi Valstybės ir Bažnyčios iki šių dienų Bažnyčios laikomas pražūtingu bendruomenei ir sielų išganymui dalyku.

* * *

Priverstinis viešas krovimas asmens dvasinio gyvenimo tam tikru religiniu turiniu veda, kaip jau buvo nurodyta, į pikčiausią blogybę. Kilni krikščionybės idėja: meilė artimo ar sielos išganymas tampa pragaro priemone, kada griebiamasi smurtu ją įvykdyti. Nė vienas botagu varomas ar surištas žmogus nepateko pro dangaus vartus.

Labai vertingas ir būtinas dalykas bendruomeniniam gyvenimui yra autoritetas, patikimas žinių ar išminties šaltinis. Atskiras žmogus tepajėgia suimti į savo galvą tik nedidelę dalį per tūkstančius metų sukrauto žmonijos kultūrinio lobyno. Jis verčiamas skolintis dalį kitų išgytų žinių bei patirties. Tačiau jis pats turi spręsti, kieno žinios ar išvados yra patikimesnės, kuriems iš žmonių yra atsiskleidusi ta ar kita tiesa; kuri prielaida patikimiausiai išaiškina tam tikrą paslaptį.

Tačiau kas pasidaro, kai valdžią turintieji pasiskelbia patys esant autoritetui ar paskelbia kitus esant visiems privalomais autoritetais ir smurtu verčia išpažinti jų nurodytas tiesas, skelbdami, kad tai yra paties Dievo apreiškimas, arba kad tai yra kurio nors "neklaidingo" pranašo mintys nuostatai, pvz. Mahometo, Lenino? Vieton tokiu būdu kuriamos Dievo Karalystės ar žemiško rojaus, kyla pragaras. Primestas autoritetas ir jo tiesos, tai gniuždanti našta, be-

(Tęsinys 5-me pusl.)

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSŲ
INSULIACIJOS
PROBLEMAS

Dabar yra laikas
įrengti savo namą
žiemiai.

Mes turime išdirbtą
reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies
stako lentų ir namams
materiolių.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SOUTH HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

DABAR JAU METAS
PAGALVOTI APIE

JUSŲ SANTAUPŲ SAUGUMA

Žemiau išvardintieji dalykai padaro STANDARD
FEDERAL stipriausia ir labiausiai pasižymėjusia
Chicagos taupymo bendrove:

- 1 Virš 44 milijonai dolerių investuota į Government Bonds ir veteranų morgičius, dalimi garantuotus U. S. valdžios įstaigos.
- 2 Turtas virš \$58,000,000.00
Atsargos Fondas virš \$ 5,000,000.00
- 2 Nuo 1909 metų visada išmokėjome pagal pareikalavimą.
- 4 Federal Savings and Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank sistemos narys,
- 5 Sumažink rūpesčius. Taupyk saugiai. Visuose skyriuose mes mokame vienodą dividendą.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų, įskaitant šeštadienius.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakarą.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOV'T.

JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32

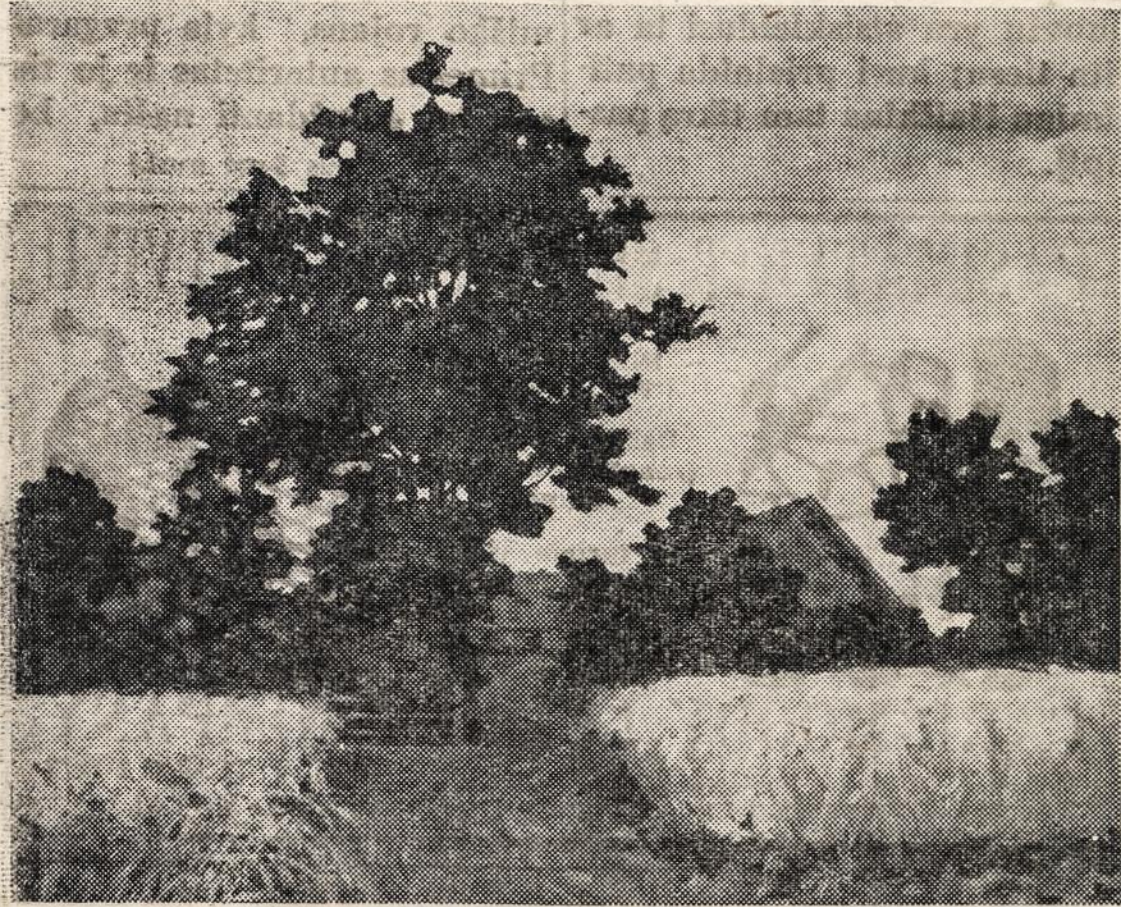
(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: Virginia 7-1141

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

Šiandien atidaroma dail. A. Rūkštelės meno paroda

A. RŪKŠTELĖ — „Pilka dien“ iš ciklo Tėviškė (aliejus).

Šį šeštadienį, gruodžio 1 d., 7 val. vakare Lietuvių Auditorijoje atidaroma dailininko Antano Rūkštelės meno paroda. Dail. Rūkštelė Chicagoje debiutuoja pirmą kartą. Išstatyta daug ir įvairių meno kūrinių, sukurtų užsieniuose ir šiame krašte.

Prieš porą metų dail. Rūkštelė su šeima iš Australijos persikėlė į Los Angeles, Calif., kur iki šiol ir tebegyvena. Jis atvyko į parodos atidarymą ir bus Chicagoje, kol jo paroda pasibaigs.

Chicagoje vykstanti paroda sutampa su dailininko 50 metų amžiaus sukaktimi. Gi turint galvoje dailininko veiklą, pradėtą 1931 m., tai ir antra — 25 metų — sukaktis. Nuo 1931 m. dail. Rūkštelė dalyvavo įvairiose meno parodose Lietuvoje. Nuo tų pat metų pradžios rašė meno kritikas, straipsnius apie meną ir lietuvių liaudies meną. Tarp kita ko: dar būdamas Meno mokykloje, Lietuvių Dailės Draugijai prašant, 1929 m. parašė knygą „Lietuvių Tautodailė“. Tais pat metais ją LDD-ja ir išleido.

Vokietijoje jau nuo 1945 m. jis pats, dail. Č. Janušas ir dail. Vl. Vijeikis suruošė trijų meno parodą Augsburgio stovykloje. Tai buvo pirmoji lietuvių dailininkų suruošta paroda Vokietijoje. Po to dail. A. Rūkštelė dalyvavo mišriose parodose Muenchene, Nuernberge, Ansbache, Hanau, o Dillingene surengė savo vieno parodą.

Išsikėlęs iš Vokietijos stovyklą į Australiją, A. R. nuo 1949 m. turėjo savo keturias meno parodas ir dalyvavo mišriose su australais menininkais septyniuose parodose. Jis turėjo puikų pasisekimą, ne tik piniginiu požiūriu, bet ir kritikų tarpe. Be to, dail. Rūkštelė yra diplomuotas meno istorikas.

Bet šia specialybe tremty mažai naudojasi. Daugiausia paskaitų paskaito meno klausimais. Vieną paskaitą skaitė pereitą pavasarį Los Angeles apie M. K. Čiurlionio kūrybą ir jo muziką.

Australijoje dail. Rūkštelė buvo pirmuoju visos Australijos Lietuvių Kultūros Fondo pirmininku. Įkūrė L. Kultūros Fondo skyrių Adelaidėje ir buvo jo pirmininku iki išvažiavimo. Jo iniciatyva susikūrė Australijos Lietuvių Bendruomenė. Adelaidėje jis buvo pirmas L. Bendruomenės valdybos pirmininkas. Dabar dail. Rūkštelė Los Angeles yra L. Kultūros Fondo įgaliotiniu L. Bendruomenės valdybos sąstata ir pirmininku švietimo bei kultūros komisijoj.

Dail. A. Rūkštelei parodą rengia Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos Chicago's Apygarda. A. Rūkštelė yra šios sąjungos narys.

Parodos valandos: šeštadienį ir sekmadienį nuo 12 val. iki 10 val. vakaro. Darbo dienomis — 3 v. popiet iki 10 val. vakaro.

Lietuviškoji visuomenė turės progos aplankyti dail. A. Rūkštelės parodą ir ja pasigėrėti bei įsigyti jo kūrinių.

A. ŽMUIDZINAVIČIUI 80 METŲ

Dail. Antanui Žmuidzinavičiui sukako 80 metų amžiaus. Prieš 30 metų Žmuidzinavičius lankėsi JAV su meno paroda. Aplankė Kaliforniją ir kitas vakarinių valstybių vietas. Nupiešė keletą šio krašto gamtovaizdžių. A. Žmuidzinavičius gyvena okupuotoje Lietuvoje. Jis yra bene produktyviausias gamtovaizdžių dailininkas. Yra sukūręs nemažą ir sužetinių meno darbų.

L. D. DRAUGIJOS 50 METŲ SUKAKTIS

Lietuvių Dailės Draugija gimė Vilniuje 1906 metais pavaršį balandžio mėn. ir tų pačių metų gruodžio mėn. 22 d. atidarė pirmąją parodą. LDD-jos įkūrėjai yra M. K. Čiurlionis, skulptorius Petras Rimsa ir dail. A. Žmuidzinavičius. Parodos buvo rengiamos kasmet, išskyrus 1907 metus, nes pirmoji paroda užsidarė 1907 m. pradžioje. Be Vilniaus LDD-ja rengė parodas Kaune ir Rygoje.

1913 m. pabaigoje buvo paskutinė LDD paroda. I-jo Pas. karo metu LDD-jos veikla buvo nutraukta. Po karo 1921 m. gale, įsikūrė Lietuvių Meno Mėgėjų Draugija. Ši draugija buvo apjungusi visas meno šakas: įkūrė konservatoriją, teatrą, operą ir pašybos kursus. 1923 m. visas šias įstaigas perėmė Švietimo Ministerija.

1927 metų pabaigoje LDD-ja savo veiklą vėl atsteigė. Tais pačiais metais LDD surengė prof. Adomo Varno kūrinių parodą Kaune. 1930 m. LDD baigė savo dienas. 1930 m. įsi-

kūrė Meno Kūrėjų Klubas.

Būtina nors trumpai prisiminti LDD-jos nuopelnus. Ši draugija nebuvo vien dailininkų organizacija, bet jungė visą to meto šviesuomenę; jos tikslas buvo Lietuvos dailę kelti ir ją palaikyti bei propaguoti. Draugija turėjo tikruosius narius, narius rėmėjus ir amžinuosius narius, įnešusius reikiamą sumą pinigų. Po vos kelių metų šios draugijos gyvavimo, narių skaičius siekė virš 300. Jie buvo išsimėtę po visą Lietuvą. Šios draugijos darbas Vilniuje buvo didelis veiksnys kovai su lenkiška kultūra, remiama iš Lenkijos gilumos.

Jeigu pirmojoje LDD-jos meno parodoje dar ne visi to meto žinomi lietuviai dailininkai dalyvavo, tai 2-je ir vėlyvesnėse buvo suspiesti visi, išsimėtę Vakarų Europoje ir to meto Rusijoje.

Apie LDD-jos nuveiktus darbus dail. A. Rūkštelė sutiko paskaityti paskaitą savo parodos metu Lietuvių Auditorijoje. Laikas ir diena bus paskelbta vėliau.

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi išitikus, neturėsite jokių nemalonių.

„Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters“

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET

KAMBARYS 1043

Telefonas: Central 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

106 W. 7th Ave., Gary, Indiana. Tel. TU 5-9435

Istaiga atdara kasdien nuo 11:00 iki 7:00 p. m.

2130 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. FR 6-0433

Istaiga atdara kasdien nuo 9:30 iki 5:30. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8:30 p. m.

Foreign Parcel Service — T. Jedrzejak & Co.

Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus. Senus ir naujus daiktus priimame ofise.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu ir pristatymas garantuojamas. REIKALAUKITE KATALOGŲ.

Kiekvienas siunčiamas paketas yra pilnai apdraustas. Svoris ribojamas iki 22 svarų paprastu paštu arba oro paštu. Pristatymo laikas oro paštu — 2-3 savaitės. Paprastu paštu — 2-3 mėn.

Jūsų giminės Lietuvoje gaus siuntinius absoliutiškai be jokių primokėjimų. GALIMA SIUSTI IR PAŠTU.

Nereikia tartis dėl atvykimo. SEKMADIENIAIS UZDARYTA

• Padėkime artimiesiems Lietuvoje ir Sibire

Laikas susirūpinti, kad mūsų artimieji turėtų sotų kalėdinį stalą ir tinkamą aprangą. Pasinaudokite mūsų lietuvišku, sąžiningu ir pigiu patarnavimu, užsakydami maistą, vaistus, avalynę ir angliškas medžiagas, ir pasiųsdami savo supakuotus siuntinius iki 19 svarų neto. Išsirkę patinkamus siuntinius kartu su adresais ir money orderiais pasiųskite mums, ir Jūs šie su dėkingumu minės Jus. (I Azijos Sibirą \$1.40 daugiau). Garantuojame 100%.

No. 8 20 sv. cukraus	\$13.34	No. 36 2 sv. kumpio	\$31.95	No. 38 20 sv. ryžių	\$18.17
No. 9 20 svarų K. Tauku	\$23.00	2sv. Salami dešros		No. 40 15 sv. bec. lašinių	\$26.00
No. 22 2 sv. gr. pupelių kavos	\$29.61	2 sv. bec. lašinių		5 sv. Salami dešros	
1 sv. 2 ozs. šokolado		2 sv. 3 ozs. K. Tauku		No. 30 20 sv. 1 rūš. K. miltų	\$14.66
2 sv. sviesto		1 sv. pupelių kavos		No. 31 5 sv. 1 rūš. K. miltų	\$18.11
4 sv. 7 ozs. ryžių		2 sv. sviesto		5 sv. cukraus	
2 sv. 3 ozs. bec. lašinių		1 sv. cukraus		5 sv. ryžių	
4 sv. 7 ozs. K. Tauku		1 sv. pieno miltelių		4 sv. 7 ozs. K. Tauku	
1 sv. 2 ozs. muilo		1 sv. šokolado			
1 sv. arbatos		14 ozs. kokavos			
1 sv. 2 ozs. Sk. muilo		15 ozs. razinkų			
		200 cigarečių			
		Chesterfield			

DIRBAME KASDIEN NUO 9-6 VAL.

PATRIA GIFT PARCEL COMPANY

3741 WEST 26th STREET, CHICAGO 23, ILL. Tel.: CR 7-2126

(Atkelta iš 3-cio psl.)

prasmė sunkybė. Tai blogiau už evangeliską druską, netekusią sūrumo. Reikalavimas be sąlygų, be svarstymo, be supratimo tikėti brukama tiesa bukina tiek protą, tiek sąžinę. Autoritetas gaivina ir praturtina žmogų, kada noriai su pasitikėjimu bei įsitikinimu priimamas.

Valstybinės ir Bažnytinės valdžių prievartaujami, persekiojami, baimės pažeminti ir prisilėgtieji sudarė liberalistinio sąjūdžio pradžią. Gindami savo žmogišką vertę, jie patys ieškojo kelio betarpiui, be tarpininkavimo dvasininkų susisiekti su Dievu ir pažinti tiesą, kad taptų laisvais. Liberalizmo šalininkais yra žmonės su religiniu ar pasaulėžiūriniu turiniu, kurį jie norėjo išsaugoti nuo pasikėsinimo, iš valdžios pusės sunaikinti jį. Jie įrodinėjo, kad laisvas, nevaržomas apsisprendimas religijoje bei pasaulėžiūroje yra būtinas dalykas, kad prievarta šioje srityje nesuderinama su Dievo išpažinimu ir jo valia; kad persekiojimas kitatikių yra liekana stabmeldybės laikų arba antikristo įkvėptas darbas. Liberalistai reikalavo, kad valstybės įstatymų keliu užtikrintų kiekvienam laisvę turėti savus įsitikinimus, neliečiamą minties ir sąžinės "lauką".

Primestos religinės ar pasaulėžiūrinės tiesos yra tartum, sukalti sausi basliai, prie kurių grąsinimu, pavojum laisvei, šveikatai, gyvybei priiškamas jos savininkas ir padaromas belaisviu. Istorija nurodo daug didvyrių, nugalėjusių baimę, nesidavusių surišti ir likti dvasinėje vergystėje. Bet daug buvo ir silpnadvasių, kurie išsigynė savo turinio ir atsisakė autonomijos ir iš viso teisų į nuosavą dvasios "lauką".

Laisvė dažnai sutapdinama su teise, kaip artimos prasmės žodžiai, sinonimai. Teisė taip pat yra formali (be turinio), kaip ir laisvė. Suteikdami gyventojams teises-laisves, valstybės įstatymai numato jiems ribotą veiklos lauką, tačiau, neprimeta jiems tam tikro turinio. Pvz. nuosavybės teisė nenurodo savininkui, ką jis būtent turi daryti su nuosavu daiktu: ar parduoti, ar dovanoti, ar sunaikinti; savininkas laisvas pasirinkti pirkėją, laisvas nustatyti daikto perleidimo sąlygas ir t.t. Teisė rinkti prezidentą demokratinėje valstybėje nenurodo rinkėjui už kurį iš kelių kandidatų jis turi atiduoti savo balsą. Jo turima teisė leidžia jam net susilaikyti nuo balsavimo. Jei pilietis yra verčiamas atiduoti savo daiktą, tai jau nėra kalbos apie nuosavybės teisę, apie žmogaus laisvę. Prievarta žaloja teisę, lygiai kaip ir laisvę.

Liberalizmo skelbiama laisvė nėra laisvė nuo pasaulėžiūrinio turinio, nėra laisvė be ribų. Liberalizmas stato kiekvienam mažiausiai du reikalavimus: 1) pripažinti prielaidą, kad kiekvieno žmogaus as-

mens vertė yra lygi kito ir 2) gerbti kito laisvę taip, kaip norėtum, kad būtų gerbiama tavo paties laisvė. Religijų bei ideologijų turinį atskleidžia ne tiek jų skelbiamos laisvės bei teisės, bet prievolės, kuriomis saistoma savivalia, išnaudojimas kito žmogaus.

Liberalizmo sąjūdį dalyvauja įvairių politinių ir pasaulėžiūrinių grupių žmonės, kurie laikosi tolerancijos kitatikiams, kurie priešingi diskriminacijai, varžymui laisvės, dėjimui bausmių vien dėl to, kad jie yra skirtingų nuo jų įsitikinimų. Tiek viduramžiais, tiek šiais laikais kilo klausimas, ar tolerancija yra absoliutinė, t.y. be ribų, be išimčių. Šis klausimas yra opus ir lietuviams demokratams: ar toleruoti komunistai, ir komunizmas, kurie nepripažįsta tolerancijos kitų politinių sąjūdžių žmonių. Čia yra atskiras klausimas.

* * *

Teisingai suprasto liberalizmo turinį yra vien tik formalinė laisvė arba valstybės įstatymais užtikrinta gyventojams teisė išpažinti tą ar kitą pasaulėžiūrą ar tikybą.

Šiuo požiūriu liberalizmas nėra pilna ar išbaigta pasaulėžiūra, kokia yra katalikybė, marksizmas ir kt. Pasaulėžiūra vadinam visumą suderintų žinių bei įsitikinimų apie visatos sąrangą, apie žmogaus kilmę, prasmę, paskirtį, laimę, tikslą, apie jo būties pradinius ir galutinius dalykus. Taigi liberalizmas yra tik maža dalis, vienas iš posmų to pasaulėžiūros skyriaus, kur kalbama apie būdus ir priemones gyvenimo tikslui siekti, atseit, Dievo karalystei ar žemiškam rojui kurti.

Yra nemažai politinių grupių, įrašiusių šį liberalizmo dėsni į savo ideologines programas. Pvz. Valstiečių Liaudininkų ir Krikščionių Demokratų Sąjungos, Ūkininkų partija, Socialdemokratų partija. Taip pat gal visos demokratinės grupės Amerikos ir Europos valstybėse. Tuo būdu kiekviena grupė ir jos nariai, tapę liberalais ir naudodamiesi formaline laisve, eina per pasaulį su savo turiniu.

Galimas dalykas, jų narių tarpe yra tokių, kurie nusikalsta tolerancijos dėsniui, pvz. krikščionis demokratas. Bet ar tai duoda pagrindą kaltinti visą k.-d. Sąjungą nukrypimu nuo tolerancijos. Tai lygu būtų kaltinti Bažnyčią už nusikaltimą vieno ar kelių kunigų. Kitaip tektų vertinti, jei grupė, organizacija, korporacija savo narių nusikaltimus toleruotų, o juo labiau didžiutįsi jais.

Liberalizmo pasaulėžiūriniai bruožai daug stipriau išryškėtų, o gal įgautų pilnos pasaulėžiūros turinį ir pavidalą, jei kas sugebėtų praveisti laisvės idėją ne tik dvasios kultūros, bet dar politikos ir ekonomikos srityse ir visas tris minėtas liberalizmo sroves darniai apjungtų. Pažinimas būtinybės arba tiesos padaro žmones laisvus.

(Pabaiga)

KENČIANTIEJI NUO ARTRITO!

Alpha
PAIN RELIEVING
TABLETS
NON-HABIT FORMING

suteikia palengvinimą
tą pačią dieną!

100 Tablets \$2.49
300 Tablets \$5.95 **600 Tablets \$9.95**

KENČIANTIEJI NUO SINUSITO!

Pabandykite naujas

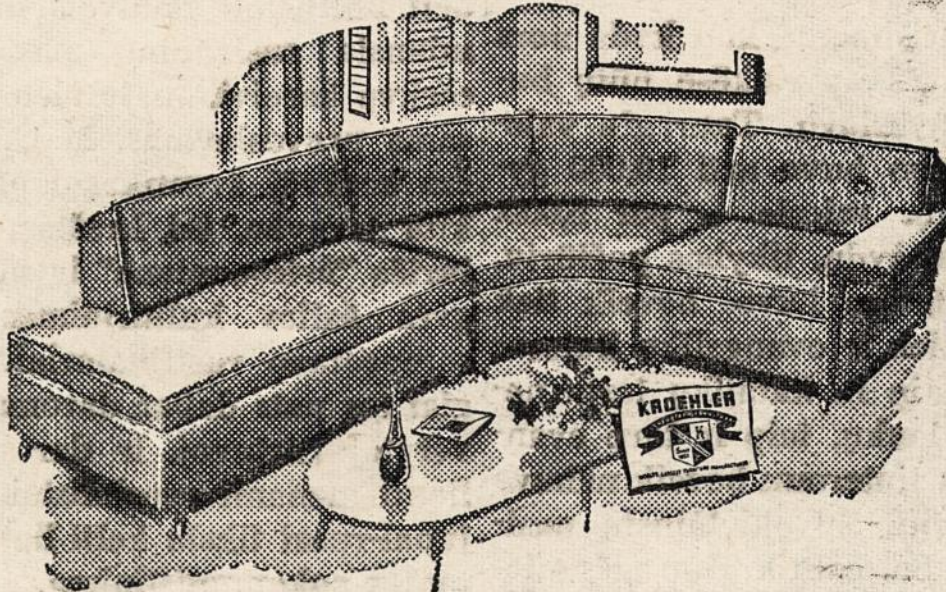
MINO
100 TABLETS

\$2.98

gaunami
UNION DRUG STORE
35th St. ir Halsted St.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC. PRIEŠKALĖDINIS IŠPARDAVIMAS

Baldai, kilimai, gazo virt. pečiai, skalbiamos mašinos, dulkiasiurbiai, televizijos, radio aparatai, šaldytuvai, Hi-Fi fonografi, brangenybės, deimantai, laikrodžiai, sidabriniai išdirbiniai, Kalėdinės prekės, žaislai, lėlės, lempos, antklodės, vatinės kaldros.

SUTAUPYKITE NUO 25 IKI 65%.
24 MĖNESIUS IŠMOKĖJIMUI.

SVEČIŲ KAMBARIO BALDAI:

2 dalių (sectional) komplektas	buvo \$129.00, dabar	\$ 68.00
2 dalių (sectional) komplektas	buvo \$219.00, dabar	\$ 98.00
2 dalių Kroehler komplektas	buvo \$299.00, dabar	\$158.00
2 dalių Kroehler komplektas	buvo \$159.00, dabar	\$ 88.00
2 dalių Pullman komplektas	buvo \$499.00, dabar	\$298.00
Simmons, Kroehler, Sealy, Sleeprite, mieg. sofos,		\$68.00 ir daugiau
Contour kėdės		\$38.00 ir daugiau
Radio kėdės		\$19.00 ir daugiau
Matracai Sealy, Simmons		\$24.00 ir daugiau

MIEGAMOJO KAMBARIO BALDAI:

4 dalių Liudviko XVI stiliaus	buvo \$1,200.00, dabar	\$588.00
3 dalių šviesios mahog. ar riešuto medž.	buvo \$189.00, dabar	\$108.00
4 United Silver Frost	buvo \$399.00, dabar	\$208.00
4 dalių Minline riešuto medžio	buvo \$269.00, dabar	\$168.00
4 dalių Basset 18 šimtmečio	buvo \$429.00, dabar	\$228.00
3 dalių Basic-Witz Modern Mahogany	buvo \$449.00, dabar	\$248.00
4 dalių su Bookcase lova	buvo \$229.00, dabar	\$138.00
3 dalių riešuto ar šviesaus medžio	buvo \$149.00, dabar	\$ 98.00
4 dalių Mahogany 18 šimtmečio Bastasville	buvo \$849, dabar	\$528.00
4 dalių Saddie Mist. Fin.	buvo \$439.00, dabar	\$288.00
4 dalių Fruitwood Prov.	buvo \$499.00, dabar	\$325.00
4 dalių Hazelwood, United	buvo \$499.00, dabar	\$298.00
4 dalių Cordov. Mahogany	buvo \$369.00, dabar	\$248.00
4 dalių Pumice užbaigimo	buvo \$399.00, dabar	\$274.00

KILIMAI:

9x12 Vilnoniu viršum	buvo \$32.00, dabar	\$ 18.00
6x9 Capri	buvo \$24.00, dabar	\$ 12.00
9x12 Visas vilnonis	buvo \$169.00, dabar	\$ 88.00
27 colių, laiptų kilimai	buvo \$1.95 pėda, dabar	\$ 1.00
2 dalių vonios kamb. Shag Rug	buvo \$3.00, dabar	98 centai

DINETTES — VIRTUVĖS PEČIAI — GAZO

5 dalių Formica Chrome dinette (valg.)	buvo \$59.00, dabar	\$ 32.00
7 dalių Formica Chrome dinette (valg.)	buvo \$99.00, dabar	\$ 68.00
7 dalių Fancy Chrome dinette (valg.)	buvo \$129.00, dabar	\$ 88.00
7 dalių valgomojo kambario komplektas	buvo \$199.00, dabar	\$118.00
Gazo virt. pečius—insuliuotas	buvo \$129.00, dabar	\$ 88.00
Gazo virt. pečius—Automatiškas	buvo \$225.00, dabar	\$158.00
Elektrinis virtuvės pečius	buvo \$222.00, dabar	\$128.00

ŠALDYTUVAI:

Admiral su automatišku defrosteriu	buvo \$359.00, dabar	\$208.00
Philco 2 durų 11 kub. pėdų	buvo \$479.95, dabar	\$358.00
GE dviejų durų 12 kub. pėdų	buvo \$499.95, dabar	\$348.00
GE ružavos spalvos 10 kub. pėdų	buvo \$269.00, dabar	\$178.00
GE Automatiškas, geltonos spalvos	buvo \$399.00, dabar	\$265.00
Frigidaire 10 kub. pėdų	buvo \$299.00, dabar	\$195.00
Leonard 12.5 kub. pėdų	buvo \$429.95, dabar	\$268.00
Philco automatiškas 11 kub. pėdų	buvo \$389.00, dabar	\$268.00
Philco automatiškas 8 kub. pėdų	buvo \$269.95, dabar	\$168.00
GE Air condition—oro vėsintuvai	kaina sumaž. \$359, dabar	\$199.00
Philco ¾ arklio jėgos	buvo \$349.00, dabar	\$199.00

SKALBIAMOS MAŠINOS:

General Electric Automat.	buvo \$235.00, dabar	\$188.00
Philco automat.	buvo \$345.00, dabar	\$225.00
Philco su gręžtuvu (wringer type)	buvo \$159.00, dabar	\$ 98.00
Bendix automatiškas	buvo \$225.00, dabar	\$125.00
Maytag su gręžtuvu (wringer type) mod.	buvo \$169.00, dabar	\$ 98.00
Hoover ir GE dulkiasiurbiai	sumaž. kaina nuo	\$137.00 ir daugiau

AMERIKOS GERIAUSI TELEVIZIJOS APARATAI

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

3241 So. Halsted Street

Tel.: CALUMET 5-7237

Krautuvė atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais
iki 9:30. Nedėliomis nuo 10—5.

Budriko Radio Valanda iš stoties WHFC, 1450 kil., ketvirtadieniais.
Pradžia 6 iki 7 val. vak. Su gerais solistais ir nauju dideliu orkestru.

Kova dėl cerkvės

(Iš atkurtų prisiminimų)

Buvome taip apversti darbais, kad nepastebėjome, o gal ir nesusivaikėme, kuris iš jų reikalingesnis ar vertingesnis: visi vienodai gulė ant sprando. O kai dabar žvelgi iš didesnių laiko tolumų, anuomet beveik nepastebėti darbai įgyja kitokią reikšmę ir prasmę. Jie veržiasi prisimenami.

Štai 1920-23 m. padaryti žygiai dėl rusų-pravoslavų paliktos cerkvės Tauragėje.

Cerkvė ant Jūros kranto

Neprisimenu, kad kada nors Tauragės apylinkėse būtų buvę pravoslavų. Tauragės valsčių viso buvo arti 10,000 gyventojų, mieste — per 5,000. Čia, be žydų, tikybos požiūriu, R. katalikų buvo beveik tiek pat, kiek ir evangelikų liuteronų. Kaip R. katalikų tarpe nebuvo lenkų, taip ir tarp evangelikų liuteronų beveik nebuvo vokiečių. Suvokietėjusių pasitaikė, bet gal tik Tauragės mieste. O štai, Tauragės miesto gražioje vietoje, ant Jūros upės aukšto kranto, ties tiltu, tarp aukštų medžių žaliavo pravoslavų cerkvės stogas.

Prieš I-ji Pasaul. karą čia netoli buvo Vokietijos siena. Tauragės mieste buvo pasienio pulko štabas. Mieste taip pat gyveno munitinės valdininkai ir kiti pareigūnai, kurių daugiausia buvo rusų pravoslavų. Kaip ir visoje Lietuvoje, pasienio sargybos pulkuose kareiviai kilme daugiausia buvo totoriai, kalmukai ir kiti iš Azijos kilę labai silpnai arba visai nemokant rusų kalbos. Į pasienio pulkus Lietuvon kareiviai tyčia buvo atrenkami iš mažai mo-

kančių rusų kalbą, kad nesusiprastų su Lietuvos gyventojais ir kartu nevarytų kontrabandos. Aišku, susiprasdavo ir kontrabanda ėjo. O spaudos draudimo metu plaukė lietuviškas žodis iš Tilžės ir kitur. Tarp tų aziatinės kilmės kareivių pravoslavų kaip ir nebuvo.

Pasienio sargybos pulkuose karininkai daugiausia buvo rusų dvarininkų ir kunigaikščių nevykėliai palaidūnai sūneliai, iš kitų kariuomenės dalinių atleisti.

XIX a. pabaigoje Tauragės ruožo pasienio pulko vadas taip pat buvo vienas tokių "kilingųjų" rusų. Jis panūdo pradėti kultūrinti lietuvius ir pirmiausia susirūpino pastatyti cerkvę kareiviams ir vietos rusams pravoslavams. Mat, atsiras cerkvėj šventikas-popas ir kita tarnyba, tai kraštas praturtės "šviesuomene" ir palengvės šalies kultūrinimas, — samprotavo rusifikatoriai. Lygiai tas pats dabar daroma pavergoje Lietuvoje. Ir dar atkeliami menami specialistai atėjūnai-rusai tikslu kelti lietuvių tautos sukomunistinimą.

Anais metais pirmiausia buvo užsimota Lietuvą supravoslavinti, kad jos gyventojus būtų lengviau palenkinti rusams. Deja, tas užsimojimas nesisekė, nors kiekvienam pravoslaviją priėmusiam buvo pažadėti avies kailiniai ir dar grynais pinigais iki 5 rublių. Latvijoje ir Latgalijoje tokių "kailininių pravoslavų" atsirado, bet mažai, o Lietuvoje tokių kaip ir nebuvo.

Tauragės R. katalikų parapijos bažnyčia buvo medinė. Vėliau susimesta pastatyti mūrinę, stilingą, erdvią ir gražią. Nors tarp R. katalikų ir evangelikų liuteronų gyventojų beveik nepasitaikė trinties, bet

varžybos ėjo. R. katalikai susimetė jei jau statyti, tai statyti gerą bažnyčią, geresnę už evangelikų. R. katalikų parapijos klebono paraginti gyventojai suskato rinkti bažnyčios statybai aukas. Atsirado tokių, kas davė net plytų. Jų suvežta buvo tiek, kad bažnyčios statybai pilnai užteko. Tada pravoslavų cerkvės Tauragėje dar nebuvo.

Pravoslavai taip pat subruzdavo greičiau savąją cerkvę statyti. Pasienio pulko vadovybė prispyrė miesto vadovybę duoti nemokamai žemės sklypą cerkvei. Buvo pasirinkta ta gražioji vieta. Taip pat pulko vadovybė, ilgai su R. katalikų bažnyčios klebonu nesiderėjusi, privertė jį "paskolinti" cerkvės statybai plytų. Tos plytos per kelias dienas atsidūrė cerkvės statybos vietoje. Cerkvė žymiai anksčiau išdygo, negu nauja graži R. katalikų bažnyčia.

Dėl R. katalikų bažnyčiai suaukotų plytų "nusavinimo" pyko parapijos kunigai, niršo parapijos nariai ir piktinosi visa Tauragės visuomenė, bet niekas nebuvo pajėgus tam piktam darbui užkirsti kelią. Kaip ir nūnai visi pavergtos Lietuvos gyventojai: stebi ir tyli piktam visoj šaly bujojant.

Taip atsirado Tauragės mieste pravoslavų cerkvė. I-jo Pasaulinio karo metais, iš Lietuvos pasitraukus rusų armijai, su ja kartu dingo iš Lietuvos rusai valdininkai. O su jais —

beveik visi pravoslavai. Bet kiekviename didesniame Lietuvos mieste pasiliko erdvios, prabangiai statytos mūrinės cerkvės. Toks tuščias pastatas riogsojo ir Tauragėje ant Jūros upės kranto. Karo metu vokiečių kariuomenė jį pasirinko grūdų sandėliui ir taip jis virto tikra žvirblių lesykla, pelių, žiurkių perykla.

Yra maldykla — nėra maldininkų

Besikuriant Lietuvos valstybei Tauragės cerkvė visiems badė akis. Buvo tokių, kurie gerai prisiminė R. katalikams padarytą skriaudą tą cerkvę statant. Miesto gyventojai taip pat nerimo, kad tokioje gražioje vietoje stūkso niekam naudos neteikias ir niekam nereikalingas pastatas.

Pagal išleistus laikinius valstybės nuostatus, visas likęs be savininkų kilnojamas ir nekilnojamas turtas perėjo savivaldybių globon. Tauragės apskrities valdyba perėmė tos cerkvės raktus, gi rastą archyvą atidavė Tauragės mokytojų seminarijai. Savaime kilo klausimas: kas su tuo pastatu darų? Juo labiau, kad tolydžio ta vieta virto lyg pykčio simbolis, sukėliąs nesmagių prisiminimų. Atsirado savanorių, kurie norėjo tuoj cerkvę nugriauti, nepaliekant jokių pėdsakų.

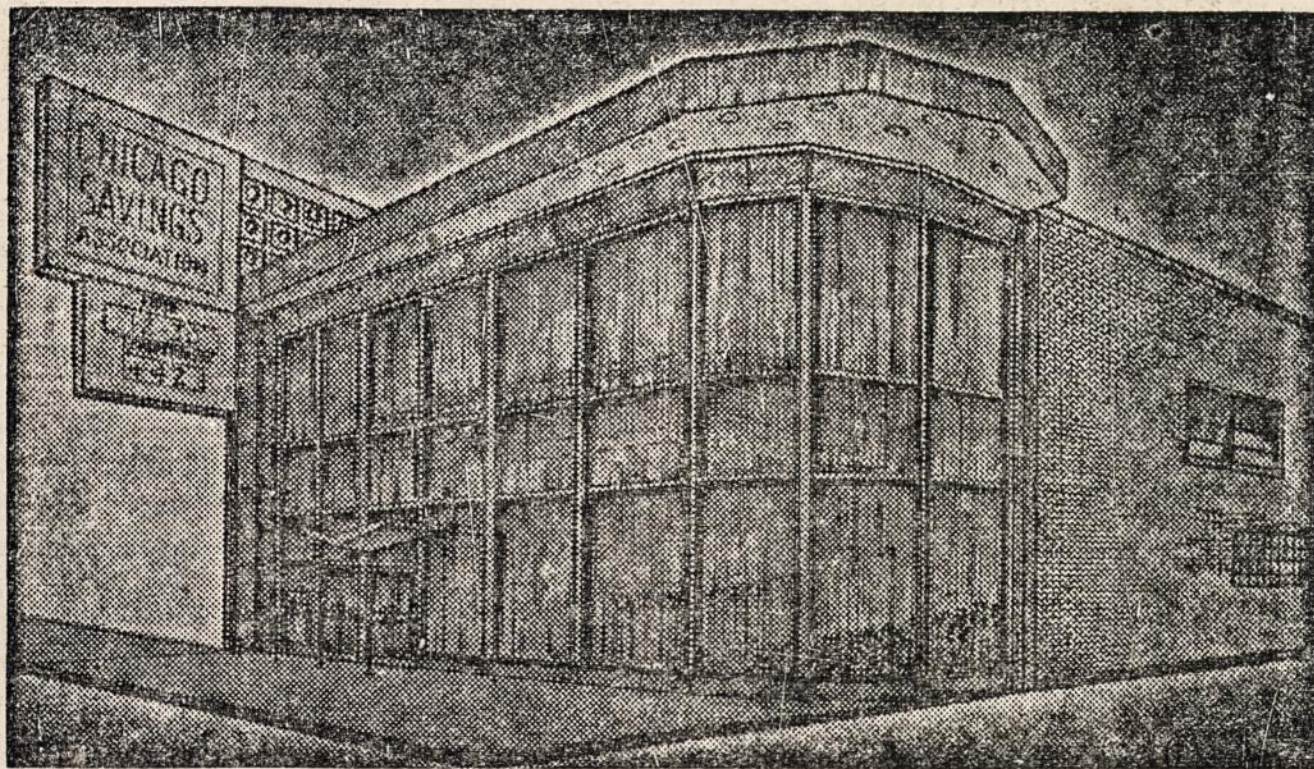
Buvo teirautasi pas Tauragės R. katalikų parapijos kleboną Dikavičių, ar jis nenorėtų

(Tėsinys 7-me pusė.)

SVARBU NAMŲ SAVININKAMS IR RANGOVAMS - STATYBININKAMS D. JURJONO BENDROVĖ, 3251 So. Halsted Street Telefonas CALUMET 5-1064

pristato automatinį vandens šildymo krosnis (boilerius) 20 iki 60 galionų didumo žemiausiomis kainomis. Taip pat virtuvėms modernių "sinklų" spintelinių-kabinetų metalinių ir medinių.

Pirmiau negu pirkite pasiteiraukite šioje bendrovėje ir tas gali Jums žymiai sumažinti išlaidas.

gų prižiūrimos ir visos turi atidėti vienodai reikalaujamų sumų atsargas, bet daugumas atideda daugiau, negu reikalaujama. Skirtumas yra tik toks: kai kurios bendrovės yra patogesnės taupytojui, visada išmokėjo ir išmoka aukštesnius dividendus ir teikia pelningesnius ir naudingesnius patarimus.

Chicago Savings nuo pat savo įsikūrimo dienos 1924 m. per daugiau, negu 32 metus, visada išmokėdavo taupytojams visas taupymui idėtas sumas su aukštais dividendais. (Ir dabartiniu metu ši įstaiga moka aukščiausius dividendus "paid-up" investmentams). Kas liečia pelningus patarnavimus—tai Chicago Savings yra viena iš nedidelio skaičiaus tų bendrovių, kurios nemokamai teikia patarnavimus, iškeičiant čekius, apmokant šeimų sąskaitas ir atliekant kitokias pinigines operacijas.

Chicago Savings bendrovė, sąžiningai ir ekonomiškai prityrusių lietuvių tvarkoma, padidino savo turtą daugiau, negu iki \$18,000,000.00. Kviečiame visus pas mus, į mūsų pažangią, tvirtą finansinę įstaigą. Gyvenantieji toliau gali taupyti laisvais — atsiklauskite.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
6234 So. Western Avenue GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

Atidarymas pirm. nuo 12 iki 3, antr. ir penkt. nuo 9 iki 4, ketv. nuo 9 iki 8, trečiad. uždaryta visą dieną, o šešt. nuo 9 iki 2 v. p. p.

Chicago Savings and Loan Association naujai statomas namas, kuris bus baigtas šių metų gale.

Mes iš anksto kviečiame visus atsilankyti į mūsų naujojo namo šaunų atidarymą (Grand Opening), įvykstantį 1957 m. sausio mėnesį.

Saugiausia ir pelningiausia vieta taupomiesiems pinigams laikyti yra apdraustose taupymo bendrovėse, kuriose kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$10,000 Jungtinių Valstybių valdžios agentūroje. Visos bendrovės, turinčios šitokius draudimus yra vienodai saugios, visos stropiai valdžios įstai-

(Tęsinys iš 6-to pusl.)

tų pastatą atgauti savo paraprijai? Klebonas Dikavičius, akademistas, šviesus žmogus, toliau pramatęs ir kartu atsargus, davė suprasti, kad nenori apie tą reikalą žinoti: padarytas blogis turi savaime pranykti, o padarytos žaizdos — užgyti. Nors po karo katalikų bažnyčia buvo apgriauta ir plytų reikalinga — jų atsiskaityta.

Buvo kalbėtasi ir su evangelikų liuteronų parapijos klebonu Vymeriu. Šis daug mąstęs, dar daugiau pergyvenęs, buvo dar atsargesnis pasisakyti. I-jo Pasaul. karo pirmomis dienomis kun. Vymeris vos išvengė pakorimo. Priartėjęs rusų kariuomenės dalinys prie Vokietijos sienos ir ten radęs begyvenantį evangelikų liuteronų kleboną Vymerį, įtarė jį esant vokiečių šnipu (jei evangelikas, tai vokietis, o jei vokietis — šnipas). Toks buvo striukas ruso galvojimas. Negudresnis buvo ir vokiečio galvojimas. Kai vokiečių kariuomenės dalinys peržengė Lietuvos sieną ir rado besislapstantį gyvą kunigą Vymerį, tai spėjo, jog tik todėl jis gyvas, kad sutiko rusams šnipinėti. Šie ketino jį sušaudyti, bet kun. Vymeriui pasisėkė ir iš tos grėsmės išsisukti. Tad kun. Vymerio atsargumas buvo visai suprantamas ir pateisinamas tais neramiais laikais. Jis bendrai nebuvo linkęs kištis į bet kurį visuomeninį darbą. Jam labiausiai rūpėjo jo parapija, savo parapiečių švietimas, kad jie, anot jo, "vislab" geriau suprastų Dievą ir maldą, taptų šviesesniais". Kun. Vymerio būta ne vien daug galvojančio, bet ir daug skaitančio žmogaus.

Tauragės apskr. valdyba pasirūpino sužinoti, kiek iš Tauragės apskr. 110,900 gyventojų yra pravoslavų. Tokių buvo surašyta vos 28 šeimos, t.y. 110 žmonių. Gi Tauragės mieste ir apylinkėj — vos 3 ar 4 šeimos, kurių tarpe buvo Kopo šeima. Tėvas dirbo apskrities valdyboj buhalteriu, jo dukterė buvo švietimo skyriaus sekretorė.

Kopas kilme buvo iš surusėjusios vokiečių šeimos — Kopf. Pravoslavų taip pat užsirašė užsilikęs buvęs Tauragės arešto namų sargas Ratiuk. Jo dukterė lankė mokytojų seminariją ir ją baigusi mokytojavo vienoj Tauragės pradžios mokykloj. Trečioji pravoslavų šeima buvo Lunia, pašto laišku išnešiotojas. Jų sūnus Vladimiras Lunia mokėsi Tauragės mokytojų seminarijoje. Buvo gabus matematikas ir bendrai geras mokinytis. Tauragės mokytojų seminarijos mokslą baigęs, jis išvyko Kauno universitetan matematikos studijuoti. Jis buvo rekomenduotas Lietuvos banko direktoriaus J. Paknio šeimos vaikams mokytis. Paknių dėka jis galėjo baigti matematikos mokslus ir

paskui — karo mokyklą. Lietuvos kariuomenėj Lunia buvo pėstininkų daliny karininku. Bolševikmečių prisiplakę prie Lietuvos okupantų rusų ir, karui prasidėjus, dalyvavo raudonojoje armijoje kare su vokiečiais. Po karo, kaip rusų kariuomenės karys, jis buvo pasirodęs V. Vokietijoje ir vėliau dingęs. Dabar jis jau pasiekęs sovietų armijos pulkininko ar plk. ltn. laipsnio.

Kada Tauragės pravoslavai sužinojo, kuriems tikslams jie buvo surašyti, prašėsi, kad jiems nebūtų atiduota cerkvė, nes tada jiems reikėsia tokį didelį pastatą išlaikyti ir dar

(Tęsinys 8-ame pusl.)

TINKAMIAUSIA KALĖDINĖ DOVANA

savo šeimai, vaikučiams, draugams

2 NAUJI KALĖDINIAI REKORDAI

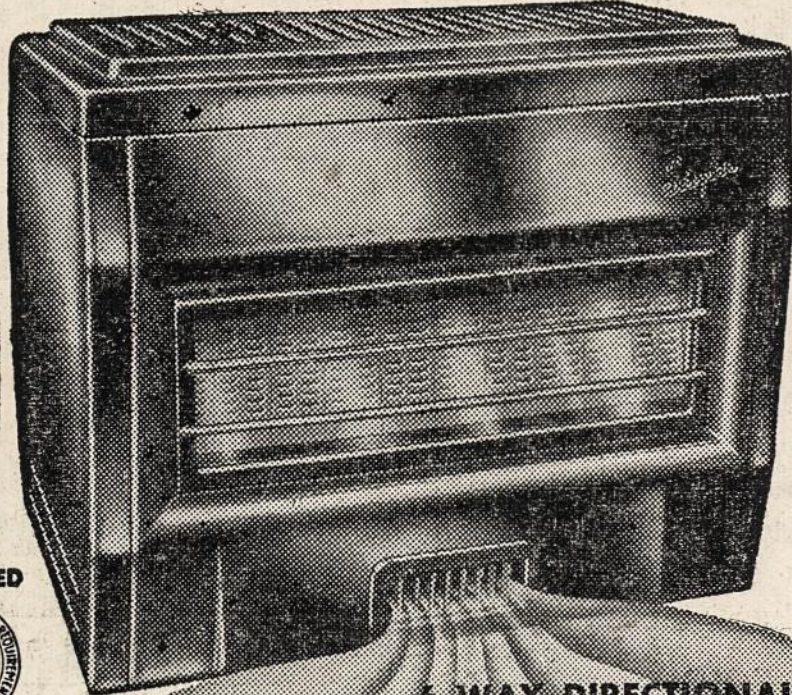
(PLOKŠTELĖS)

įrekorduoti operos solistės Izabelės Motekaitienės, pritariant vargonams: "Tyliąją Naktį" ir "Linksmą Giesmę", "Sveikas Jėzau Gimusis" ir "Gul šiandieną". Minėti rekordai padaryti gerai, Hi-Fi, skamba labai gražiai. Juos galima gauti JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC., 3241 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Kaina \$1.50 kiekvienas. Galima užsakyti ir per paštą. Prisiuntimas ir supakavimas \$1.00.

Pažymėtina, kad lietuviški Kalėdiniai rekordai, įrekorduoti prieš 30 metų, visi išsibaigę.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

REVOLUTIONARY NEW TYPE GAS HEATER!

**NOW! You can afford
WARM FLOOR HEATING
in every room!**

**BUT WITHOUT COSTLY, DIRT
COLLECTING PIPES AND REGISTERS**

**LOWERS
GAS BILLS!**

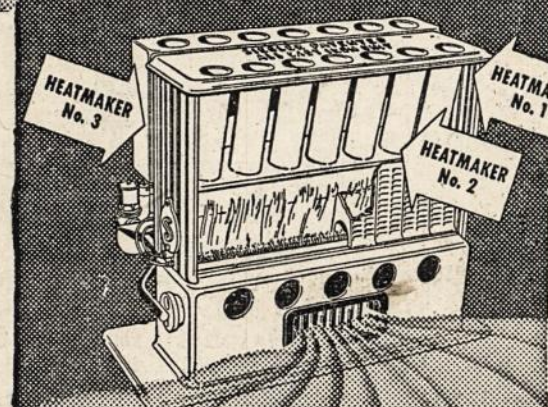
**AGA
APPROVED**

**6-WAY DIRECTIONAL
Tropical Floor Heat**

GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

**AUTOMATIC
CONTROLS**

**Set it-
Forget it!**

**THREE-IN-ONE HEATMAKER
HEATS LIKE MAGIC
EVEN WITH THE GAS TURNED OFF
CUTS GAS BILLS TREMENDOUSLY!**

Look at these Siegler Inventions and features

- BUILT IN AUTOMATIC COMFORT CONTROLS • SUMMER COOLING AT THE TURN OF A SWITCH • TROPICAL FLOOR HEAT FOR WARM COZY FLOORS • EXCLUSIVE THREE-IN-ONE HEATMAKER • QUIET CAST IRON RIBBON BURNER
- SILENT FREE-FLOATING MOTOR MOUNT • 6-WAY DIRECTIONAL FLOOR HEAT CONTROL • SUPER QUIET CAST IRON CONSTRUCTION • LIFETIME PORCELAIN ENAMEL FINISH • FIREPLACE GLOW PYREX GLASS FRONT • DECORATOR DESIGNED—ADDS CHARM TO YOUR HOME
- COMPLETELY ASSEMBLED NO EXTRAS TO BUY • AGA APPROVED FOR COMPLETE SAFETY

**\$38,342,000
of heater experience**

developed this revolutionary new

Siegler

**PATENTED AUTOMATIC
GAS HEATER**

It's the advanced engineering principle which makes Siegler sensationally better

Siegler's exclusive, patented invention, the **THREE-IN-ONE HEATMAKER** inner unit, makes triple-use of the hottest heat which ordinary heaters waste up the chimney. This super-hot heat is forced down through the inner heat tubes set in the heart of the hottest flame and poured out over your floors under pressure. Only Siegler gives you this genuine **Tropical Floor Heat!** You get warm, cozy floors... relax in comfort in every room... save tremendously on gas bills. With a Siegler you'll be warm and happy for years to come.

SEE A FREE HOT DEMONSTRATION TODAY

MONEY BACK GUARANTEE!

ARBET'S, Inc.

2442 West 47th Street

Virginia 7-0700

Open Daily Till 9 p. m. Till X-mas

(Tęsinys iš 7-to pusl.)

šventiką-popą maitinti; o jų uždarbiai maži.

Taigi, Tauragės apskr. v-ba turėjo laisvas rankas galutinai spręsti cerkvės likimą, bet dėl kitų darbų gausybės tas sprendimas buvo delsiamas ir gal būtų ilgiau užtrukęs, jei ne šis atsitikimas.

Neprašyti svečiai Tauragėj

Vieną dieną apskr. v-bai buvo pranešta, kad iš Kauno atvyko kažkoks valdininkas tikslu perduoti cerkvės pastatą šiauliuose gyvenančiam pravoslavų šventikui-popui Savickiui.

Tikrai, nelauktai atsirado ir šventikas-popas Savickis. Savickis kartu su tuo valdininku ėjo cerkvės link. Apskr. v-bos pirmininkas išpėjo komendantą Dabulevičių, kad kažkokie 2 asmenys be apskr. v-bos žinios einą cerkvę perimti bei atiduoti ją popui Savickiui, ir paprašė, kad jis pasiųstų ką nors iš komendantūros patikrinti tų asmenų dokumentus.

Karys Dabulevičius, dabar Amerikoje gyvenęs, buvęs mokytojas, geras Lietuvos patriotas, puikus ir taktiškas karys, tuoj suprato kokis čia reikalas. Jis pasiuntė jokios baimės nežinantį puskarininkį Stepaitį su pora kareivių. Gi apskr. v-bos pirmininkas sumetė, jei jau daryti eitynę tų dviejų svečių nebuvėlių garbei, tai daryti! Jis paprašė Tauragės apskr. policijos vadą Karoblį, kad ir tas pasiųstų kelis policininkus tos cerkvės link ir pasakė kuriam reikalui. Policijos vadas Karoblis buvo ne iš pėsčių ar kelmo spirtų vyrų, — taip pat tuoj sumetė kas darytina.

Dar atvykusieji svečiai nespėjo prieiti prie cerkvės, kaip juos apsupo kareiviai ir priartėjo policija. Nusiminę vyrai! Popas Savickis tuoj atsiprašė ir pranyko, o tas valdininkas mėgino gintis kažkokiu tarnybiniu raštelio. Bet vyras lietuvių kalbos nemokėjo, tai jam pasidarė striuką: atsiprašė ir tą pačią dieną dingo, palikęs apie pustuzinį tuščių dėgtinės bonkų. Mat, jo Tauragėj būta apie tris dienas.

Tas atsitikimas sukėlė linksmų nuotaikų Tauragėj, bet kartu sakė, kad yra kas cerkvės likimu rūpinasi ir nori tą cerkvę „įamžinti“ į Lietuvos gyvenimą.

Savaitei kitai praslinkus, Tauragės apskr. v-bos pirmininkas gavo iš ž. ūkio m-jos valst. turtų skyriaus viršininko raštą pasiaiškinti dėl cerkvės likimo.

Pirmininkas, geros nuotikos pagautas, tuoj išvyko į Kauną. Nuėjo į tą skyrių. Prie rašomojo stalo sėdėjo niūri asmenybė su žymėmis nosies galė, kad gerokai dėgtinės ragavęs. Pasveikino jį, o tas liepė kalbėti rusų kalba. Pirmininkas atsisakė rusų kalbą vartoti. Tada įsikišo iki tol nepastebėta mergužėlė, nuošaliau sėdėjusi prie rašomosios mašinėlės. Tai buvo lygiųjų lankų mergužėlė, visai bereikalingai

savo lūpeles dažais sudarkiusi, nes jos lūpos ir šiaip buvo raudonos ir fryško gera kaimiška sveikata. Ji išpėjo pirmininką, kad jos viršininkas dar nemokas lietuvių kalbos ir reikia kalbėti su juo rusiškai.

— O jei aš nekalbėsiu, tai kas bus? — linksmai sako pirmininkas.

— Tai aš būsiu vertėja.

— Puiku. Tai pasakyk tam ponui, kad aš jo išsauktu reikalui bendrai su juo kalbėti nenoriu, jei jis nori šiaip sau privačiai su manim šnektelti, tai — prašau.

Kai tas už stalo sėdėjęs valdininkas išgirdo vertimą, tai išraudo, atsistojo, paprašė svečią atsisėsti ir burbtelėjo kažką po nosim.

Pirmininkas nusišypsojęs pasakė:

— Dėl Tauragės cerkvės neturiu ko prieš tamstą aiškintis, bet tamsta privalėtum man pasiaiškinti, kaip tamsta drįsai kėsintis perduoti cerkvę, kuri yra savivaldybės žinioj? Buvai dvi ar tris dienas Tauragėj ir neradai reikalo tuo klausimu užėiti pasiteirauti savivaldybės ar komendantūron? Gėda! — kalbėjo sėdėdamas pirmininkas, o jo klausė stovėdamas valdininkas.

Valdininkas, išklausęs vertimo, atsisėdo ir kukliai pasakė, jog nederą pyktis, nes abudu jų valdininkai. Čia pirmininkas jau rusų kalba jam pasakė, kad nors ir pareigūnai, bet vienas esąs skirtas, o jis, pirmininkas — rinktas, taigi ne draugai. Ir išėjo pro duris, rankos nepadavęs.

Tos tarnautojos lietuvaits taip pat būta ne vištelės. Kai pirmininkas drožė tam valdininkui, tai jos akys buvo kupinos nesusvaldomo džiaugsmo, lyg skatinančios dar stipriau atėjūnui užvažiuoti.

Vėliau, metams ar kitiems praslinkus, tas rusas valdininkas buvo atleistas ir, rodos, nuteistas kalėti ar tai už kyšių ėmimą, ar tai už kitas suktybes.

Nuotykis su šventiku

Taip jau pasitaikė, kad pirmininkui grįžtant iš Kauno į (Tęsinys 9-tam pusl.)

Anglų Kalbos Pamokos

K. GINEITIS

6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.).
Duoda prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.

VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAIŠKAI

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: aksdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. telef.: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tikrai susitarus.

Ofiso telef.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIŽIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Valandos: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 2-7 val. p. p.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511

Ofiso telef.: YARds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GROvehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Telef.: Ofiso ir būto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210

Jei neatsiliepia, skambinkite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakara: pirmad., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Nakti skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEverly 8-3946

Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Telef. ofiso: PROspect 6-2240

Rezidencijos: PROspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
PRIEMIMO VALANDOS:
2-4 kasdien ir 6-8 pirmad. ir penkt.
Šeštadienį 2-4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namu CE 3-7786

— Mažieji lietuviai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auką!

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8. Ser., Subat. ir Nėdel. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YARds 7-4787
Namų telef.: PROspect 6-1930
Jei neatsiliepia viršutiniai telefonai, skambinkite Midway 3-0001

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896

Rezid.: LAFayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šešt. 2-6 val. popiet. išskyrus šeštad.

DR. VYT. TAURAS

TUPČIAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v. ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS

Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telef.: PROspect 6-3484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Trečiad., šeštad. ir sekmad. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PROspect 6-9400

Dr. Ona Vaskevičius

(VASKEVICIUTE)

GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: Hilltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandazai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.

tikriha akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YARds 7-7381
Priima: Vakara: nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel.: YARds 7-1829

Pritaiko Akinius

Kreivas Akis

Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.

Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.

Šeštadieniais 10-2 val. po pietų.

DR. S. VAITUSH, Opt.

Palengvins akių įtempimą, kuris

esti priežastimi galvos skaudėjimo,

svaigimo arba aptemimo, nervuo-

tumo, skaudėjimo, akių karščio.

Atitaisau trumparegystę ir toli-

regystę. Prirengiu teisingai akinius.

Visuose atsitikimuose egzaminavimai

daroma su elektra, parodančia ma-

žiausias klaidas. Speciali atyda kre-

pianai ir mokyklos vaikus.

VALANDOS:

Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.

Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.

Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.

4712 S. ASHLAND AVE.

YARds 7-1373

8 — NAUJIENOS. CHICAGO 8, ILL.

— SATURDAY, DECEMBER 1, 1956

(Tęsinys iš 8-to pusl.)

Tauragė, šiauliuose į tą patį vagoną įsėdė popas Savickis. Savickis pirmininko nepažino, bet pirm-kas Savickį šiek tiek žinojo. Traukinyje užsimezgė šnekos. Savickis, pasiteiravęs kur pirmininkas važiuojas, pradėjo klausinėti ar jis nepažįstas apskrities v-bos pirmininko Vilkaičio, ar jis nežinaš tos v-bos nario Bildušo ir kitų? Nelaukdamas atsakymo, p. Savickis pradėjo išmetinėti. Jis girdėjęs, kad jie nori atimti iš pravoslavų cerkvę, o pravoslavai myli savo cerkvės. Jis spėliojo, kad pirmininko ir kitų valdybos narių esama pikty žmonių, žemaziūrių, nieko nenusimanančių ir nekenčiančių pravoslavų.

V-bos pirm-kas jam besišypsodamas atsakinėjo, jog jis nei pirmininko nei valdybos narių nelaiko piktais žmonėmis. Jie visi rinkti, reiškia turi gyventojų pasitikėjimą. O štai Jonas Bildušas net į Steigiamąjį Seimą išrinktas. Kas liečia cerkvę, tai ji Tauragėj atsirado piktiems darbams vykdyti — pravoslavint lietuvius, rusint Lietuvą. Kalbėjosi jie rusiškai. Popas Savickis, išgirdęs pirmininko tokią šneką, kiek pritiilo, vėliau užsnūdo ir tik netoli Tauragės vėl pradėjo dejuoti dėl cerkvės. Jis noris Tauragėj sudaryti pravoslavų parapiją ir teiravosi, ar neatsirastų kas jam padėtų. Už tokią paslaugą būtų net galima atsilyginti...

Traukinys sustojo Tauragės stotyje. Stotis buvo toliau nuo miesto, gatvė buvo negrįsta, buvo daug purvo, todėl pirmininkas pasiūlė popą Savickį pavežėti iki jo sustojimo vietos. Abudu susėdė į apskrities valdybos porą arklių pakinkytą bričką. Privažiavo prie viešbučio. Pirmininkas, išlydėdamas popą Savickį, jam prisistatė:

— Tauragės apskrities valdybos pirmininkas Jonas Vilkaitis! — Popas Savickis kruptelėjo. Pradėjo atsiprašinėti. Pirmininkas jį suramino, kad kartais būna dar blogiau.

Rytojaus dieną popas Savickis atsilankė į mokytojų seminariją. Jis dėjo pastangas dė-

tyti pravoslavams tikybės pamokas. Tokių mokytojų seminarijoje buvo du ar trys mokiniai. Kai popas Savickis pamatė mokytojų tarpe ir J. Vilkaitį — išraudo, paskui sumurmėjo: "reikalas žuves!"

Bet buvo kitaip. Visi mokytojai sutiko įsileisti dėstyti pravoslavams tikybės pamokas, jei Švietimo ministerija duos sutikimą ir lešas pamokų dėstytojo algai mokėti.

Kai p. Savickiui buvo praneštas mokytojų seminarijos nutarimas, jis neišskentęs pasiteiravo: ar už tą nutarimą balsavo ir Jonas Vilkaitis?

Deja, iš tų jo pravoslavijos pamokų dėstymo nieko neišėjo. Mokiniai Lunia ir Ratiukaitė, nors buvo pravoslavai, nebuvo linkę skaityti save rusais. Ratiukai kilmė buvo gudai, tokie, greičiausiai buvo ir Lunios. Tie mokiniai pradėjo spirti p. Savickį jiems pamokas dėstyti lietuvių kalba, nes nuo rusų kalbos jie buvo atpratę. Jau tada jie savo šeimos daugiausia vartojo lietuvių kalbą. Tos pravoslavų tikybės pamokos, dėl mažo mokinių skaičiaus, nebuvo pilnai apmokamos. Popui Savickiui į jas važinėti iš šiaulių neapsimokėjo, taigi reikalas savaime išnyko.

Nepagrįsti skundai

Po visų tų atsitikimų apskrities v-ba nutarė cerkvės namą perduoti vietos šaulių rinktinei. Jiems buvo pastatyta būtiną sąlyga, kad cerkvė turi būti nugriauta ir ten turi būti pastatyti visiems prieinami bendri kultūros namai. Ir bene dviejų metų būvyje ant Jūros upės kranto išaugo gražus šaulių rinktinės kultūros namelis. Apie cerkvę visi pamiršo. Tik vieni Naujų metų proga, ją priminė kun. Vymeris.

Buvo saulėta Naujų Metų diena. Mudu su žmona ruošėmės slidėmis pasportuoti. Sniego buvo gausu ir Jūros upės pakrantėse buvo kur slidinėti. Žiūrim — atslenka kun. Vymeris. Atėjo, kuklus ir tylus kaip visuomet.

— Vislab, tenka mums bendrai kai ką veikti. Atnešiau palaimą Naujiesiems Metams! — (Tęsinys 10 psl.)

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

EKSPRESU — SIUNTINIAI APDRAUSTI
Maisto produktai. Nauji ir vartoti daiktai.
Medžiagos - audekai, avalynė ir vaistai. Pigios kainos.
Muitai apmokami čia. Veikia jau 10 metų.

SYLVAN TRADING CO.

200 SECOND AVE., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 12 ir 13 Streets) Telefonas: GRamercy 7-5681

Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šešt. nuo 9 iki 4 val.
We ship on the License of Globe Travel Service.

SIUNČIAME SIUNTINIUS JŪSŲ GIMINĖMS Į LIETUVĄ

Priimame:

VARTOTUS IR NAJUS DRABUŽIUS, VAISTUS, MAISTĄ,
AUDINIUS IR ODAS BATAMS.

Didelis pasirinkimas medžiagų, batų, skepetaičių, odų mūsų krautuose

AMERPOL ENTERPRISES

(CENTRAS)

11601 JOS. CAMPAU AVE., DETROIT 12, MICH.
6618 MICHIGAN AVE. (skyrius) TEL. TO. 8-0298

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRASTUS.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE.

— Siuntėjui išteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —

— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savačių bėgyje. —

Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMI SU JAU APMOKĖTU

MUITU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIUSKITE SIUNTINIUS GIMINĖJAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.

Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.

Netoli Pensilvanijos geležkelio stoties Newark'e.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET ST.

NEWARK, N. J.

Mitchell 2-2452

(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu).

Siuntiniai į Lietuvą ir Rusiją

CENTRAL PARCEL SERVICE YRA
VIENINTĖLE ISTAIGA CHICAGOJE,
INTURISTO ĮGALIOTA.

Aukštos kokybės vilnones angliškos medžiagos. Standartiniai audinių siuntiniai. Standartiniai maisto produktų siuntiniai.

Anti-Polio serumas, streptomicinas, kortisonas, serpasilis ir kitokie vaistai pristatomi oro paštu per keletą dienų.

Reikalaukite mūsų naujų katalogų.
Užsakymai be eilės priimami.

Jei norite pasiųsti Jūsų pačių sudarytą siuntinį — prašome paskambinti dėl susitarimo — WAbash 2-9354. Mes žymiai padidinome savo tarnautojų skaičių ir dabar galime priimti Jūsų siuntinius daug greičiau, negu pirmiau priimdavome.

Mūsų greitas ir patikimas patarnavimas yra gerai žinomas čia ir Lietuvoje. Nuo 1947 metų mes esame pristatę daug dešimčių tūkstančių siuntinių, nepraradę nė vieno.

Atdara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9:00 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.

Central Parcel Service, Inc.

Suite 1200, 220 So. State St., Chicago 4, Ill.

Tel.: WAbash 2-9354

Mūsų skyrius — Gordon Travel Service turi didelį patyrimą ruošti keliones į

EUROPA ★ AUSTRALIJA,
PIETŲ AMERIKĄ IR T. T.

laivais ar lėktuvais. Visi bilietai parduodami normalia kaina.

Mes turime taip pat informaciją dėl kelionių į LIETUVĄ.

GORDON TRAVEL SERVICE
Suite 1300
220 So. State Street, Chicago 4.
Tel.: WEbster 9-6362

Informacijos
Dėl
Kelionių

Baltic Express Co.

200 WEST 72nd STREET, NEW YORK 23, N. Y. TRafalgar 7-6611.

Garantuojamas pristatymas be atskiuro atlyginimo.

Kalbame lietuviškai.

Siunčia dovanų siuntinius į LIETUVĄ ir visą Sovietų Sąjungą iš anksto apmokėtu muitu.

Paštu gautų siuntinių sąskaitas išsiunčiame

24 valandų laikotarpį

Mes ne tik prižadame

Bet darom

Kiekvienam siuntiniui duodamas individualus patarnavimas.
Pakuojame savo patalpose.
Pristatymas apytikriai 2 mėnesiais, oro paštu apytikriai 2 savaites.
Globe Travel Service License.

Siuntinius išsiunčiame Kiekvieną Dieną.

PRAŠOME ĮSITIKINTI.

Reikalaukite raštu paruoštų siuntinių katalogus ir informacijas.

(Tęsinys iš 9 psl.)

Nutilo, paskui lyg prisiminęs, o gal nenorėdamas sakyti, dar pridėjo: — Tikrai, ta cerkvė visiems tik akis badė...

Jo nelauktas atsilankymas kiek sujaudino, — žmogus senyvas ir dar kunigas. Ir pas save gal laukė lankytojų, o atėjo... Cerkvė tada dar buvo nenugriauta, bet jos likimas jau buvo išspręstas ir visiems žinomas.

Anais, audringais, dar visokeriopų aistrų kupiniais metais, Tauragėje daug su kuo teko dirbti, bet retai iš ko buvo sulaukta palankumo. Vieni iš pavydo, kiti gal politiniai-visuomeniniais sumetimais, dėl savo žemažiūriškumo, skundė valdybos pirmininką kam tik galėjo.

Vieną dieną pirmininko gyvenamo namo kieme atsirado policija ir valstybės kontrolės valdininkas ištirti iš kur gauta miško medžiaga namui statyti... Pirmininko namuose nebuvo. Namų savininkas įkaitęs atbėgo pas jį darbo kambarin ir piktai pradėjo išmėtinėti, kad pirmininkas savinasi jo namus, kokius tai suktus dokumentus nori sudaryti. Girdi, juk tas namas jo miško medžiaga statytas ir jo namas! O kodėl policija ir kažkoks valdininkas teiraujasi kam tas namas priklauso, iš ko gauta miško medžiaga? Pirmininkas negalėjo susivaikyti kas čia per reikalas. Išaiškėjo, kad gautas skundas būk tie namai pirmininkui priklausą, o juos pastatyti, pirmininkas panaudojęs miško medžiagą, kuri buvo skirta apskrities valdybai. Buvo pikta ir kartu juokas ėmė. Tai būta tokio kvailo skundo, kurį bet kuris neišmanėlis suprasti galėjo, kaip norą pasijuokti. Dėl šito skundo pirmininkas atsisakė aiškintis valstybės kontrolės valdininkui. Prašė jam pačiam įsitikinti iš dokumentų, liudininkų, jei tokioms kvailybėms atsiranda kas tiki. Galop buvo įsitikinta, kad iškrestas piktas juokas.

Kitą kartą apskrities saugumo viršininkas klausė ar pirmininkas nenorėtų pamatyti pas jį turimus įvairius skundus ant jo rašytus? Pirmininkas atsisakė.

Apskr. v-bos pirm-kas per Berlyną vyko į Čekoslovakiją susipažinti su tenyškėčių savivaldybių veikimu, socialine globa ir socialiniu draudimu. Prie Vokietijos sienos, Čekoslovakijos geležinkelio stotyje Podmokly išlipa ir žiūri: iš kito vagono išlipo saugumo valdininkas, rodos, Varnas. Nu-stebo! O tas pasakoja, kad "velniai tie skundėjai!" Jie pranešė, kad pirmininkas vykstaš Lenkijon kažkokiais slaptais reikalais. Mat, jis Vilniuje gyvenęs, tai turįs daug pažinčių tarp lenkų. Kažkas negero siejasi su jo kelione. O gal net iš ten kur nors toliau važiuos?

— žinai — tarnyba. Teko pasekti. Žiūrau Berlyne lipi ne į tą traukinį, kuris eina Lenkijos link. Visviena važiuoju

ir nežinau kur toliau pirkti bilietą. Jau ir pinigai baigėsi... — Nusikeikė.

Pirmininkas jį nuramino. Jis gali pranešti kam reikia, kad pirmininkas buvo Čekoslovakijoje, atsilankė Lietuvos pasiuntinybėje, paskui lankėsi Pragos miesto valdyboj susipažinti su savivaldybės veikimu ir kita kuo, iš ten nuvyko Vengrijon tais pačiais reikalais, grįždamas dar paviešėjo Karlovy-Vary kurorte ir sveikas grįžo atgal. Pasijuokta, išsikirta.

Vienas iš tokių uolių skundėjų buvo ir vietos šaulių rinktinės veikėjas. Būta kvailo, siauro proto, kerštingo ir pavydaus vyro. Jis manė, jei turi teisę ginklą nešioti, tai yra vyras, kurio visi turi paklusti. Nebuvo pikta, kad skundžiamas, bet buvo skaudu, kad už skundėjus protingesni tų skundų klausė. Dalinai skundai pateisinami dėl to, kad pirmininkas nepriklausė tada valdančiai partijai, nė Tauragės R. katalikų parapijai.

Bešališkumas reikalauja pasakyti, kad R. katalikų parapijos veikėjų nebūta tokių žemažiūrių ir pirmininkas su visais jais gražiai sugyveno ir jų buvo gerbiamas.

Čia iš tų skundų tik pora atsitikimų suminėjau, būtų galima dar daug kas prisiminti. Neverta.

Štai kodėl kunigo Vymerio Naujų metų proga atsilankymas stipriau paveikė. Tiesa, su juo teko kartu daug dirbti. Kartu dėjom pastangas įsteigti mokytojams metinius kursus. Kartu teko dirbti mano, jo ir kitų pastangomis įsteigtoj progimnazijoj, kurios švietimo ministerija, nesuprantamais sumetimais, pas save neregistravo. Progimnazija veikė nepilnus du metus, bet joj daug kas iš jaunuolių mokėsi ir paskui buvo pajėgus stoti į kitas vidurines mokyklas.

Gal kun. Vymeris tylumoje daug dirbęs kultūros srity, taip pat jautė tą kitų, piktos valios žmonių reiškiamą nedėkingumą. Suprato esamą nejaukią aplinką ir šilto jausmo vedamas atėjo palinkėti pirmininkui gerų Naujų metų, kad nuplauti susirinkusį kartelį. Jis žinojo, kad tiek kova dėl cerkvės, to nereikalingo Lietuvai buvusios priespaudos paminklo, tiek dėl kitų darbų teko nemaža nesmagumų turėti.

Bet kaip ten bebuvo, dabar smagu prisiminti. Ir pro tuos prisiminimus prasiveržia kas buvo gero, šviesesnio, o visa kita — pranyksta, dingsta.

Toj netolimoj praeity buvo tautoje pasiryžimo, kūrybingumo atstatyti Lietuvos valstybę nors nejaukioj aplinkoj, nepavydėtinose sąlygose teko dirbti tiems, kurie dėjo Lietuvos valstybės pagrindan pirmąsias plytas.

(GALAS)

Balys Radio & Television
Parduodame ir taisome radio ir televizijos aparatus.
Elektros reikmenys — dovanos — plokštelės — atvirukai — filmai.
2646 WEST 71st STREET
PROspect 8-5374

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

Mes pataisome.

Leiskite mums
pataisyti
radiatorių.

Ar reikia
pagalbos?

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 1941-53	\$8.25	Mercury 49-51	\$8.95
Chevrolet. All 1937-53	8.25	Oldsmobile 6, 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

IR TAI PAT ČIA NEIŠVARDINTIEMS AUTOMOBILIAMS.
Išmetimo paipą irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.
DARBAS ATLIEKAMAS PATYRUSIŲ MECHANIKŲ.
Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmad. uždaryva.

M. Č E S A S

1934 West 59th Street

Tel.: GR 6-9136

Ar ieškote saugios vietos savo sunkiai
sutaupytiems pinigams?
... Ta vieta yra ST. ANTHONY B-VĖ!

Ar ieškote daugiau uždarbio?
... Ta vieta yra ST. ANTHONY B-VĖ!
VELTUI DOVANOS sąskaitų savininkams

... Kaklo papuošalai su auskarais įdėjusiems \$1,000

Sąskaitos federaliniai apdraustos iki \$10,000.00.

PRADĖKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN PAS MUS

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

Telefonai: TOWNhall 3-8131 ir BISHop 2-1397

Šeštadieniais atdara iki 1:00 — pirmadieniais iki 8:00 val. vak.

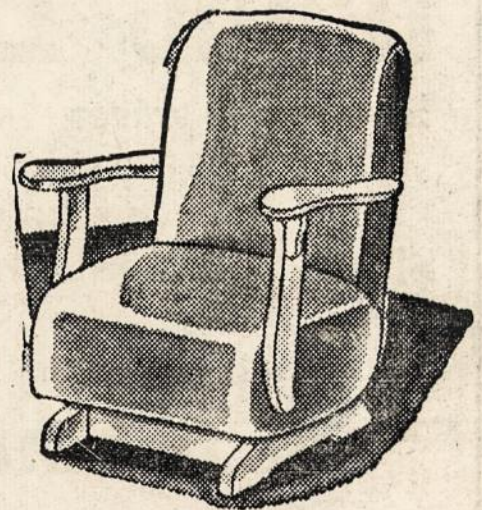
JUOZAS GRIBAUŠKAS, Vedėjas.

KĖDĖS NUO \$29.10 IR BRANGESNĖS

Kėdės tinkamos
Kalėdų dovanoms

Didžiausias pasirinkimas
ĮVAIRIŲ BALDŲ

Duodame prekes išmokėjimams
—Lietuvių valdoma įstaiga.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Telefonas: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

10 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, DECEMBER 1, 1956

Nauji leidiniai

Antanas Škema PABUDIMAS. 3 veiksmų drama Clevelando Kultūros Fondo konkurse laimėjusi 1-ją premiją. Veikalą skaitytojų pristatė Vytautas Meškauskas. Išleido Terra. 64 pusl. Kaina nepažymėta.

LITUANUS, lietuvių akademinio jaunimo žurnalo anglų kalba, išeinančio keturis kartus per metus, Nr. 3 (8). Šiame numery talpinami straipsniai: Karolio Drungos "Lietuva nacių okupacijoje"; Dr. P. Joniko "Lietuvių kalba — viena iš seniausių pasaulyje"; Dr. Jono Griniaus "Kryžiai"; Prano Čepėno "1831 metų sukilimas Lietuvoje"; Joseph Boley "Bendras Amerikos Lietuvių Fondas"; Vydos Tautvydaitės-Zupkienės "Maironis — lietuvių tautinis poetas". Kronikoje randame daug žinių apie lietuvių visuomenininkų, kultūrininkų bei menininkų darbus plačiame pasaulyje, pasaulio žymių žmonių pasisakymus apie Lietuvą, Lietuvos vardą keliančių įvykių, kaip Kultūros kongresas ar Dainų šventė, plačius aprašymus bei kitokios svarbios medžiagos. Žurnalas leidžiamas tikrai gerame popieriuje, iliustruotas kultūrinių įvykių bei mūsų dailininkų darbų foto nuotraukomis. Techniškai leidinys tikrai pavyzdingai tvarkomas. Redakcinį kolektyvą sudaro: L. Sabaliūnas, I. Čepėnaitė, V. Gaškaite, D. Valančiūtė ir V. Vyantas. Redakcijos ir administracijos adresas: Lithuanian Student Ass'n, Inc., 916 Wiloughby Ave., Brooklyn 21, N.Y. Atskiros numerio kaina 25 centai. Nepaslaptis, kad šis lietuviškam reikalui tiek daug pasitarnaujantis žurnalas yra tikrai kritiškoje finansinėje padėtyje. Lietuviškoji visuomenė, ypač biznierių ir organizacijų, turėtų jausti pareigą "Lituanus" leidimą paremti. Užsakykite šį žurnalą savo angliškai kalbantiems giminėms ir draugams. Pasiųskite aukų minėtu adresu. Leidėjai jūsų paramą tikrai įvertins.

UŽUOLANKA Nr. 7 (spalio mėn.). Dailės, literatūros ir kultūros mėnesinis žurnalas. Leidžia Nemunas. Redaguoja A. Vilainis-Šidlauskas. Iš straipsnių šiame numeryje paminėtini: V. Gerdvainio "Vilniaus universiteto 375 m. sukaktį minint", A. Vaitkaus "Naujoji lietuvių religinė šventovė", J. Rinkevičiaus "Senujų laikų atsiminimai", Vyt. Vilnėno "Nuo Vilniaus iki Sibiro", Ed. Šulaičio "Lietuvių susibūrimas Windsore" ir kt. Platus ir turtingas kronikos skyrius. Gausu iliustracijų iš lietuviško kultūrinio gyvenimo. Numerio kaina \$0.50. Red. ir adm. adresas: 2918 So. Union Ave., Chicago, Ill.

DAR GALIMA SIŪSTI INFORMACIJAS PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNUI

P. L. ŽINYNO rankraštis atiduodamas spaustuvei ir artimiausiu laiku bus pradedamas rinkti. Tos organizacijos, profesionalai ir biznierių, kurie iki šiol dar nėra prisiuntę informacijų, tą dar gali padaryti. Kolonijų redaktoriai ir žinias apie organizacijas apsiėmusieji parūpinti maloniai prašomi nedelsdami jas išsiųsti — nelaukti atskiros priminimo. Šia pačia proga noriu pastebėti, kad žinios iš daugumos kitų pasaulio kraštų, kur tik yra didesnis skaičius lietuvių, jau gautos. Bendrai ŽINYNAS išeis gerokai didesnis ir turiningesnis negu originaliai buvo planuota, bus gausiai iliustruotas ir spausdinamas ant specialiai gero popierio. Ypačiai platūs išėjo angliškas skyrius.

Kadangi ŽINYNO redaktorių artimiausiu laiku išvyksta vizitui į Pietų Ameriką, tai dalinį redagavimą, iliustracijas ir bendrai meninę knygos išvaizdą prižiūrės Paulius Jurkus.

Iš anksto knygą užsiprenumeravusieji ją gaus už penkis dolerius kietais viršeliais ir už keturis — popieriniais. Informacijas ir prenumeratas siųsti: Mr. A. Simutis, 41 W. 82nd Street, New York 24, N.Y.

Skiedros

Vaikas tarp dviejų auklių, sakoma, visada bė nosies. Kai tik anglai, prancūzai ir egiptėnai susirūpino Suezio kanalu, laivai nustojo juo plaukti.

Anglas John Bull (Jonas Jautis), pasvarstęs savųjų žygius prieš Egiptą ir rusų prieš Vengriją, tarė: "Kaimyno vaikui visada blogesni, negu savo".

Vienas lietuvis pasakoja: "Nevedęs, turėjau šešias idėjas, kaip reikia vaikai auklėti. Dabar, vedęs, turiu šešius vaikus, bet nė vienos idėjos kaip juos išauklėti".

Beginkles moteris ir vaikus iš tankų šaudyti, matyti, yra raudonosios armijos pirmoji pareiga.

Amerikoj įsilę Lietuvos tautininkai barasi, kam kai kurioji spauda apie juos nieko nerašanti. Čia primena amerikoną banditą, kuris, policijos stoti telefonu pasiūkęs, barėsi: "Štai, jau trečią apiplėšimą padariau, bet kodėl laikraščiai apie mane nieko nerašo?"

Kirvukas

Insuliuoti plytų ir AKMENŲ APKALIMAI Aukšč. kokybės paketas Naujos spalvos, 100 kv. pėdų, 90-svarų, \$11.95 vienos rūšies. Stogų dengimas čerpėmis. 120 kv. pėdų amušalų ritiniai \$3.19. Mokėkite ir imkite. KING MIDAS LUMBER 2221 So. Ashland Ave.

"Tu esi sukurtas gyventi mažiausiai šimtą dvidešimt penkis metus". Bet kaip? Atsakymas J. Laukio knygoje "Gera sveikata ir ilgas amžius be vaistų". Knyga Naujienose teikinoja tik \$1.00.

"Viena svarbi kūno dalis sukludo ir tragingai tenka numirti visam..." Kad to neatsitiktų skaitykite J. Laukio "Gera sveikata ir ilgas amžius be vaistų". Tik \$1.00 su persiuntimu. Gaunama Naujienose.

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ

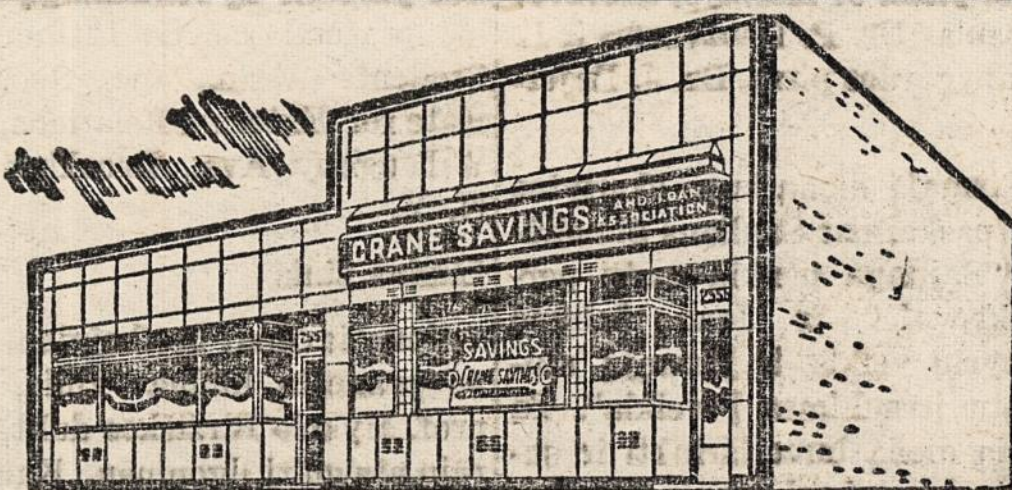
M U R A S

Builders, General Contractors

Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų. Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai. Kreiptis šiuo adresu:

JONAS STANKUS

Kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. po pietų. Kitu laiku susitarus. Tel.: PROspect 8-2013 6800 SO. CAMPBELL AVE. Chicago 29, Illinois

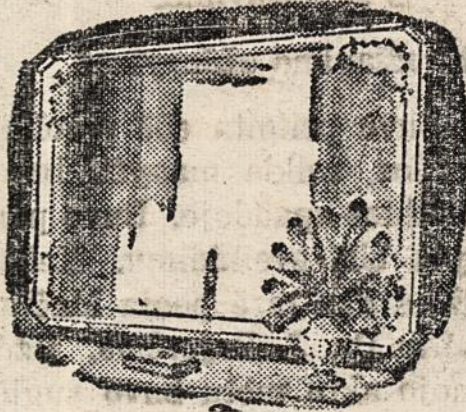
CRANE SAVINGS

2555 WEST 47th STREET

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas. Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Pardudame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai velui. ATIDARYKITE SASKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI \$10,000 Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

AND LOAN ASSOCIATION LAFayette 3-1083

DOVANOS KALĖDOMS

Dovana gražuolei nuotakai.

Dovanos visiems šeimos nariams, draugams. Dovanos naujems namams papuošti. Aplankykit mūsų didingąjį VENECIJOS KAMBARĄ, išpuoštą naujausiomis ir geriausiomis dovanomis, tinkamomis kiekvienai progai.

Parinkite dovanas dabar.

NORMAL GLASS COMPANY

7530 So. Halsted Street

Hudson 3-4000

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, — TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248 (į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriuose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6234 SOUTH WESTERN AVE

CHICAGO 38, ILLINOIS

GRovewood 6-7575

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET

LAFayette 3-1083

CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET

CLiffside 4-0104

CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SOUTH 49th COURT

TOWnhall 3-8131-2

CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1441 SOUTH HALSTED STREET

HAYmarket 1-2028

CHICAGO 8, ILLINOIS

NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, DECEMBER 1, 1956

STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJ

Pereitos savaitės gale, lapkr. mėn. 23 ir 24 dienomis, Chicagoje vyko metinis Lietuvių Studentų Sąjungos Amerikoje suvažiavimas. Iš įvairių JAV universitetų buvo suplaukę virš šimto studentų, sąjungos narių.

Suvažiavimo atidarymas ir visa pirmosios dienos (penktad.) programa vyko šv. Kryžiaus parapijos salėje. Atidarant suvažiavimą kalbėjo sąjungos centro vald. pirm. J. Karklys, Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis ir L. B. apygardos pirm. Dr. J. Bajerčius.

Pirmąją dieną buvo skaitytos dvi paskaitos: Sauliaus Šimoliūno "Sąjunga penkių metų perspektyvoje" ir Jono Šoliūno "Skyrių veikla ir jaunųjų studentų įtraukimas į veiklą". Tą pačią dieną buvo išrinkti ir suvažiavimo pirmininkai: V. Kleiza ir Bobelis.

Antrąją dieną programa buvo tęsiama Lietuvių Auditorijoje. Be aktualiųjų reikalų svarstymo buvo skaityta dar viena paskaita: Lauciaus "Studentas lietuvių politinėj veikloj".

Reikia pastebėti, kad išskyrus J. Šoliūną, paskaitininkai nebuvo pasiruošę ir į savo uždavinius nepažiūrėjo pakankamai rimtai. Nerimta (kaip kad vienas paskaitininkas mėgino) savo faktų nežinojimą teisinti tuo, kad jis nėra tos srities specialistas ar kad tuo laiku, kai įvykiai dėjosi, jis tebegulėjęs lopšyje. Kiekvienos aukštosios mokyklos pagrindinė užduotis yra supažindinti studijuojančius su šaltiniais, išmokyti prie jų prieiti ir jais pasinaudoti. Jeigu ir to neišmokstama, belieka konstatuoti, kad veltui gaišinamas laikas.

"Lituanus" reikalai

Apie LSS leidžiamo anglų kalba žurnalo lietuviškosios kultūros klausimais "Lituanus" reikalus informavo šio leidinio redakcijos nariai: L. Sabaliūnas, T. Remeikis ir Dr. V. Vygantas. Paaiškėjo, kad šis 4 kartus per metus išeinąs ir tikrai daug lietuviškam reikalui patarimų leidinys yra labai kritiškoje finansinėje padėtyje. Dabartiniu metu turima apie \$600 skolos. Iki šių metų galo reikia dar išleisti vienas numeris, taigi skola dar neišvengiamai padvigubės. L. Bendruomenė, kuri buvo įsipareigojusi apmokėti bent pusę žurnalo išlaidų, šiuos įsipareigojimus vykdė nereguliariai. Jei padėtis nepasikeistų, tiktų žurnalą perduoti leisti kam nors kitam, arba jo leidimą iš viso nutraukti.

Dr. J. Bajerčius L. B. vardu pasižadėjo šių metų įsipareigojimus įvykdyti ir toliau "Lituanus" leidimą remti, kiek bus galima. Jis skatino studentus šio reikšmingo darbo nenutraukti. Jis taipgi ragino akad. jaunimą jungtis į Liet. Bendruomenę, suintensyvint jos veiklą: įlieti jauną kraują.

Diskusijų metu buvo pasiūlytos kelios rezoliucijos: LSS C. valdybai sudaryti komisija, kuri rūpintųsi žurnalo "Lituanus"

leidimo finansavimu bei atpalaiduotų redakcijos narius nuo šio rūpesčio; į redakcinį kolektyvą, reikalui esant, įtraukti alūnus; pagyventi "Lituanus" platinimą sąjungos skyriuose.

Studentų šalpos fondo pirminkė ponia Mačiukienė pirmoji reagavo į šį taip degantį reikalą ir įteikė asmeninę \$50 auką. Visuomenė ir organizacijos bei biznierių, norintieji aukomis paremti tą reikšmingą darbą, prašomi rašyti: Lithuanian Students Ass'n., Inc., Secretariate for External Relations, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Liūdna žinia

Suvažiavimui besibaigiant buvo pranešta liūdna žinia, kad prof. Mykolo Biržiškos duktė turėjo atsigulti ligoninėn. Kaip žinome, prieš metus laiko, mirė jos vyras K. Barauskas. Taigi senelis profesorius vienas turi dabar išlaikyti ne tik savo sergančią dukterį, bet ir mažamečius anūkus. Padėtis tikrai sunki.

Greitomis buvo padaryta rinkliava. Surinkta virš \$50 dolerių, kuriuos nutarta pasiųsti prof. M. Biržiškai kartu su pasveikinimu iš suvažiavimo.

Suvažiavimo uždarymas

Buvo priimta eilė rezoliucijų, kurios, reikia manyti, bus paskelbtos spaudoje. Buvo paskaityta eilė sveikinimų. Kelis žodžius dar tarė ponia Mačiukienė ir Dr. J. Bajerčius. Uždaromojo akto metu buvo sugiedoti studentų ir Lietuvos himnai.

Šeštadienio vakare Rainbow Gardens salėje įvyko pasilinksminimas su programa, kurią pravedė Kęstutis Dirksis. Programoje girdėjome p. Sidzikauskaitės piano solo, skautų akademikų vokalinį trio vadovaujamą K. Jauniškio ir kt.

Studentų sąjungos skirtą literatūrinę premiją (\$25) laimėjo Kęstutis Keblys už novelę.

Pasilinksminimas buvo gausus ir praėjo linksmoje nuotaikoje.

Tenka pasidžiaugti, kad šis penktasis studentų suvažiavimas buvo daug darnesnis; diskusijose buvo jaučiama žymiai didesnė tolerencijos dvasia. Atrodo, jog vis daugiau įsisąmoninama, kad ieškoti reikia ne to, kas mus skiria, bet to, kas jungia. Kaip A. Miškinis rašė: "Susiburkim į didelę šeimą dėl tėvynės šviesesnio rytojaus..."

Alg. Kir.

Tel.: REpublic 7-5803

ADOMAS VAITKEVIČIUS

ANGLIŲ IR ALYVOS
PARDAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo
sistemos įvedimas, perdirbi-
mas ir pataisymas.

Greitas, sąžiningas ir pigus
patarnavimas.

ATLAS FUEL CO.
ATSTOVAS

4919 So. Paulina St.
PROspect 6-7960

Lietuviški Kalėdų Atvirukai dėžutė \$200
Lietuviški Laiškai dėžutė \$100

Jeį negaunate krautuvėse, tai kreipkitės pas:

ELLEN PUTRIS
1808 SO. 49th AVE., CICERO, ILL.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

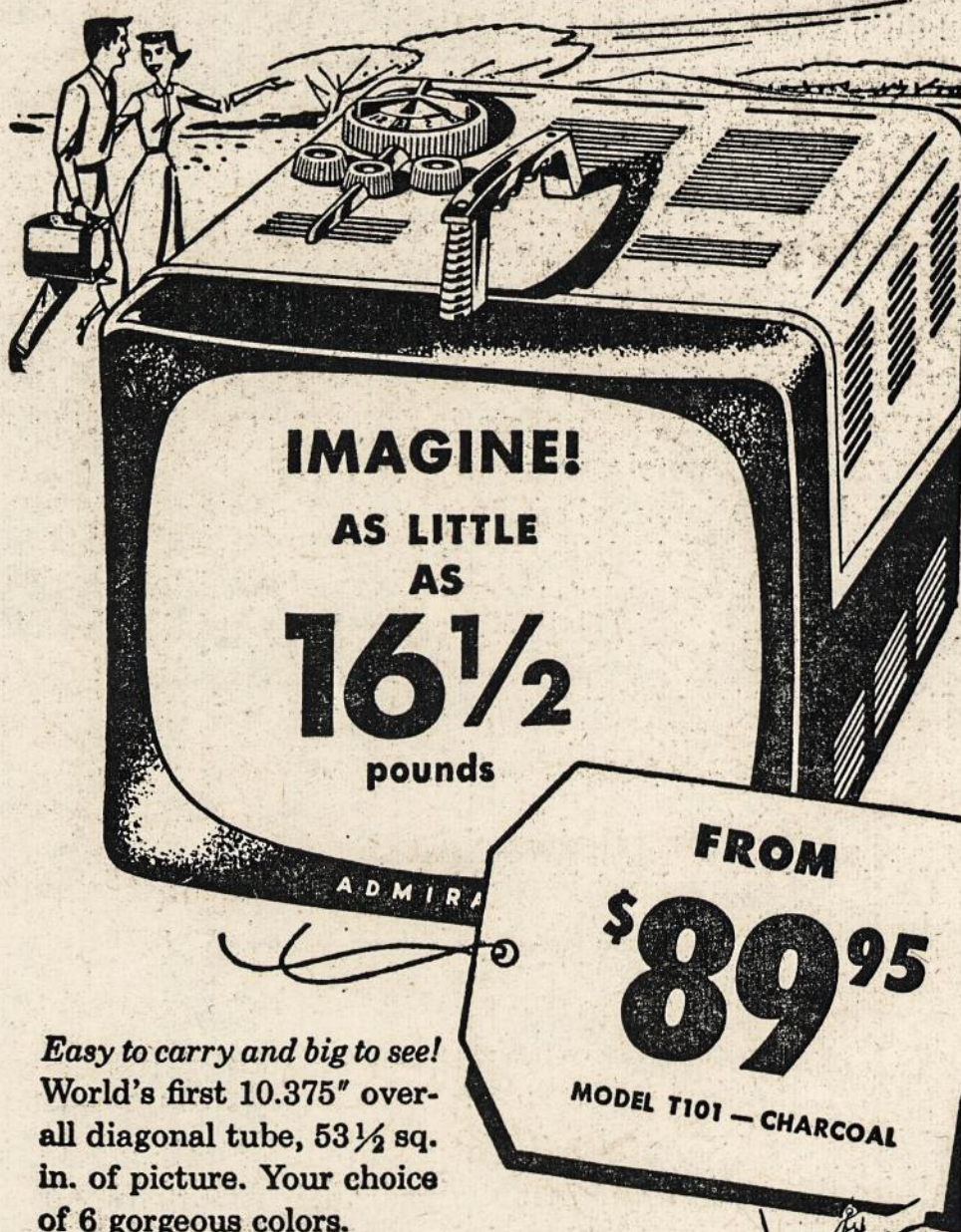
2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

[STAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.]

SOLTIS presents

Admiral PORTABLE TV

Easy to carry and big to see!
World's first 10.375" over-
all diagonal tube, 53 1/2 sq.
in. of picture. Your choice
of 6 gorgeous colors.

"Pop-Up and Hide-A-Way" Antenna
optional, extra . . . telescopes out of sight
at back of cabinet.

SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 WEST 51st STREET HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.